

ओं नमः परमात्मने, श्री महागणपतये नमः
श्री गुरुभ्यो नमः
हरिः ओं
--

कृष्ण यजुर्वेदिय तैत्तिरीय संहिता क्रम पाठः

तृतीय काण्डे – तृतीय प्रश्नः

Table of Contents

3. कृष्ण यजुर्वेदिय तैत्तिरीय संहिता क्रम पाठः	3
3.3 तृतीय काण्डे तृतीय प्रश्नः – वैकृतविधीनामभिधानं	3

=====

ओं नमः परमात्मने, श्री महागणपतये नमः

श्री गुरुभ्यो नमः, हरिः ओं

3. कृष्ण यजुर्वेदिय तैत्तिरीय संहिता क्रम पाठः

3.3 तृतीय काण्डे तृतीय प्रश्नः – वैकृतविधीनामभिधानं

T.S.3.3.1.1 - Kramam

अग्ने॑ तेज॑स्विन् । तेज॑स्विन् तेज॑स्वी । तेज॑स्वी त्वम् । त्वम् दे॒वेषु॑ ।
दे॒वेषु॑ भूयाः । भूया॑स्तेज॑स्वन्तम् । तेज॑स्वन्तम् माम् । मामा॑युष्मन्तम् ।
आयु॑ष्मन्तं वर्च॑स्वन्तम् । वर्च॑स्वन्तम् मनु॒ष्येषु॑ । मनु॒ष्येषु॑ कुरु ।
कुरु॑ दीक्षा॑यै । दीक्षा॑यै च । च त्वा॑ । त्वा॑ तप॑सः । तप॑सश्च ।
च तेज॑से । तेज॑से जुहो॑मि । जुहो॑मि तेजो॑वित् । तेजो॑विद॑सि ।
तेजो॑विदिति॑ तेजः – वित् । अ॒सि तेजः॑ । तेजो॑ मा । मा मा ।
मा हा॑सीत् । हा॒सीन् मा । मा ऽहम् । अ॒हम् तेजः॑ । तेजो॑ हासि॑षम् ।
हासि॑षम् मा । मा माम् । माम् तेजः॑ । तेजो॑ हासीत् । हा॒सीदिन्द्र॑ ।
इन्द्रो॑जस्विन् । ओज॑स्विन्नो ज॑स्वी । ओज॑स्वी त्वम् । त्वम् दे॒वेषु॑ ।
दे॒वेषु॑ भूयाः । भूया॑ ओज॑स्वन्तम् । ओज॑स्वन्तम् माम् ।
मामा॑युष्मन्तम् । आयु॑ष्मन्तं वर्च॑स्वन्तम् । वर्च॑स्वन्तम् मनु॒ष्येषु॑ ।

मनु॒ष्येषु॑ कुरु । कुरु॑ ब्र॒ह्मणः॑ । ब्र॒ह्मणश्च॑ । च॒ त्वा । त्वा॒ क्ष॒त्रस्य॑ ।
क्ष॒त्रस्य॑ च । चौज॑से । 1 (50/51)

T.S.3.3.1.2 - Kramam

ओज॑से जुहोमि । जुहो॑म्यो॒जो॒वित् । ओ॒जो॒विद॑सि ।
ओ॒जो॒विदि॑त्यो॒जः – वित् । अ॒स्यो॒जः । ओ॒जो मा । मा मा ।
मा हा॑सीत् । हा॒सीन् मा । मा ऽह॑म् । अ॒हमो॒जः । ओ॒जो हा॑सिषम् ।
हा॑सिषम् मा । मा माम् । मा॒मो॒जः । ओ॒जो हा॑सीत् । हा॒सी॒थ् सूर्य॑ ।
सूर्य॑ भ्राज॑स्विन् । भ्राज॑स्विन् भ्राज॑स्वी । भ्राज॑स्वी त्वम् ।
त्वम् दे॒वेषु॑ । दे॒वेषु॑ भूयाः । भूया॑ भ्राज॑स्वन्तम् । भ्राज॑स्वन्तम् माम् ।
मामा॑युष्मन्तम् । आ॒युष्मन्तं॑ वर्च॑स्वन्तम् । वर्च॑स्वन्तम् मनु॒ष्येषु॑ ।
मनु॒ष्येषु॑ कुरु । कुरु॑ वा॒योः । वा॒योश्च॑ । च॒ त्वा । त्वा॒ ऽपाम् ।
अ॒पाम् च॑ । च॒ भ्राज॑से । भ्राज॑से जुहोमि । जुहोमि॑ सुव॑र्वित् ।
सुव॑र्विद॑सि । सुव॑र्विदि॑ति सुवः – वित् । अ॒सि सुवः॑ । सुव॑र् मा ।
मा मा । मा हा॑सीत् । हा॒सीन् मा । मा ऽह॑म् । अ॒ह॒ सुवः॑ ।
सुव॑र् हा॑सिषम् । हा॑सिषम् मा । मा माम् । मा॒ सुवः॑ ।
सुव॑र् हा॑सीत् । हा॒सीन् मयि॑ ( ) । मयि॑ मे॒धाम् । मे॒धाम् मयि॑ ।

तृतीय काण्डे – तृतीय प्रश्नः – (TS 3.3)

मयि॑ प्र॒जाम् । प्र॒जाम् मयि॑ । प्र॒जामि॑ति प्र – जाम् । मय्य॒ग्निः ।
अ॒ग्निस्तेजः॑ । तेजो॑ दधातु । दधातु॑ मयि॑ । मयि॑ मे॒धाम् । मे॒धाम्
मयि॑ । मयि॑ प्र॒जाम् । प्र॒जाम् मयि॑ । प्र॒जामि॑ति प्र – जाम् । मयीन्द्रः॑ ।
इन्द्र॑ इन्द्रि॒यम् । इन्द्रि॒यम् दधातु॑ । दधातु॑ मयि॑ । मयि॑ मे॒धाम् ।
मे॒धाम् मयि॑ । मयि॑ प्र॒जाम् । प्र॒जाम् मयि॑ । प्र॒जामि॑ति प्र – जाम् ।
मयि॑ सूर्यः॑ । सूर्यो॑ भ्राजः । भ्राजो॑ दधातु । दधा॒त्विति॑ दधातु ॥ 2

(73/78) (क्षत्रस्य॑ च – मयि॑ – त्रयोवि॑ंशतिश्च) (A1)

T.S.3.3.2.1 - Kramam

वा॒युर्. हिङ्कर्ता॑ । हिङ्कर्ता॑ ऽग्निः । हिङ्कर्ते॑ति हिं – कर्ता ।
अ॒ग्निः प्र॑स्तोता । प्र॑स्तोता प्रजापतिः । प्र॑स्तोतेति प्र – स्तोता ।
प्रजापतिः॑ साम । प्रजापतिरिति॑ प्रजा – पतिः । साम बृहस्पतिः॑ ।
बृहस्पतिरुद्गाता॑ । उद्गाता॑ विश्वे॑ । उद्गातेत्युत् – गाता । विश्वे॑ देवाः ।
देवा॑ उपगातारः । उपगातारो॑ मरुतः । उपगातार इत्युप – गातारः ।
मरुतः॑ प्रतिहर्तारः । प्रतिहर्तार इन्द्रः॑ । प्रतिहर्तार इति॑ प्रति – हर्तारः ।
इन्द्रो॑ निधनम् । निधनम् ते । निधनमिति॑ नि – धनम् । ते देवाः ।
देवाः प्राणभृतः॑ । प्राणभृतः॑ प्राणम् । प्राणभृत इति॑ प्राण – भृतः ।

प्रा॒णम् म॒यि । प्रा॒णमि॒ति प्र - अ॒नम् । म॒यि द॒धतु॑ । द॒धत्वै॒तत् ।
 ए॒तद् वै । वै स॒र्वम् । स॒र्वम॒ध्वर्युः॑ । अ॒ध्वर्यु॑रुपाकुर्वन् ।
 उपाकुर्वन्नु॒द्गातृ॑भ्यः । उपाकुर्वन्नित्युप - आकुर्वन् । उ॒द्गातृ॑भ्य
 उपाकरोति । उ॒द्गातृ॑भ्य इत्युद्गातृ - भ्यः । उपाकरोति ते ।
 उपाकरोतीत्युप - आकरोति । ते दे॒वाः । दे॒वाः प्रा॒णभृ॑तः ।
 प्रा॒णभृ॑तः प्रा॒णम् । प्रा॒णभृ॑त इति प्रा॒ण - भृ॑तः । प्रा॒णम् म॒यि ।
 प्रा॒णमि॒ति प्र - अ॒नम् । म॒यि द॒धतु॑ । द॒धत्विति॑ । इ॒त्याह॑ । आ॒हैतत् ।
 ए॒तदे॒व । ए॒व स॒र्वम् । स॒र्वमा॒त्मन् । आ॒त्मन् ध॑त्ते । ध॒त्त इ॒डा ।
 इ॒डा दे॒वहूः॑ । दे॒वहूर् म॑नुः । दे॒वहूरि॑ति दे॒व - हूः॑ । म॑नुर् य॒ज्ञनीः॑ ।
 य॒ज्ञनी॑र् बृहस्पतिः । य॒ज्ञनी॑रिति य॒ज्ञ-नीः॑ । बृहस्पतिरु॒क्थाम॑दानी ।
 उ॒क्थाम॑दानी श॒सिष॑त् । उ॒क्थाम॑दानीत्यु॒क्थ - म॑दानी ।
 श॒सिष॑द् विश्वे॑ । विश्वे॑ दे॒वाः ( ) । दे॒वाः सू॒क्तवा॑चः । 3 (50/67)

T.S.3.3.2.2 - Kramam

सू॒क्तवा॑चः पृथि॒वि । सू॒क्तवा॑च इति सू॒क्त - वा॑चः । पृथि॒वि मा॑तः ।
 मा॒तर् मा॑ । मा॒ मा॑ । मा॒ हि॒सीः॑ । हि॒सी॑र् मधु॑ । मधु॑ म॒निष्ये॑ ।

तृतीय काण्डे – तृतीय प्रश्नः – (TS 3.3)

म॒नि॒ष्ये॒ म॒धु॒ । म॒धु॒ ज॒नि॒ष्ये॒ । ज॒नि॒ष्ये॒ म॒धु॒ । म॒धु॒ व॒क्ष्या॒मि॒ । व॒क्ष्या॒मि॒
म॒धु॒ । म॒धु॒ व॒दि॒ष्या॒मि॒ । व॒दि॒ष्या॒मि॒ म॒धु॒म॒ती॒म् । म॒धु॒म॒ती॒म् दे॒वे॒भ्यः॑ ।
म॒धु॒म॒ती॒मि॒ति॒ म॒धु॒ – म॒ती॒म् । दे॒वे॒भ्यो॑ वा॒च॒म् । वा॒च॒मु॒द्या॒स॒म् ।
उ॒द्या॒स॒ꣳ शु॒श्रू॒षे॒ण्या॒म् । शु॒श्रू॒षे॒ण्या॒म् म॒नु॒ष्ये॒भ्यः॑ । म॒नु॒ष्ये॒भ्य॒स्त॒म् ।
त॒म् मा॑ । मा॒ दे॒वाः । दे॒वा॒ अव॑न्तु । अव॑न्तु शो॒भा॒यै॑ । शो॒भा॒यै॑ पि॒तरः॑ ।
पि॒तरो॑ ऽनु॒ । अ॒नु॒म॒द॒न्तु॒ । म॒द॒न्ति॒ति॒ म॒द॒न्तु॒ ॥ 4 (28/30)

(श॒ꣳसि॒षद् वि॒श्वे॑ दे॒वा – अ॒ष्टा॒वि॒ꣳश॒ति॒श्च) (A2)

T.S.3.3.3.1 - Kramam

व॒स॒व॒स्त्वा॑ । त्वा॒ प्र॒ । प्र॒ वृ॒ह॒न्तु॒ । वृ॒ह॒न्तु॒ गा॒य॒त्रे॒ण॑ । गा॒य॒त्रे॒ण॑ छ॒न्द॒सा॑ ।
छ॒न्द॒सा॑ ऽग्नेः॑ । अ॒ग्नेः॑ प्रि॒य॒म् । प्रि॒य॒म् पा॒थः॑ । पा॒थ॒ उप॑ । उपे॒हि॒ ।
इ॒हि॒ रु॒द्राः॑ । रु॒द्रा॒स्त्वा॑ । त्वा॒ प्र॒ । प्र॒ वृ॒ह॒न्तु॒ । वृ॒ह॒न्तु॒ त्रै॒ष्टु॒भे॒न॑ । त्रै॒ष्टु॒भे॒न॑
छ॒न्द॒सा॑ । छ॒न्द॒से॒न्द्र॒स्य॑ । इ॒न्द्र॒स्य॑ प्रि॒य॒म् । प्रि॒य॒म् पा॒थः॑ । पा॒थ॒ उप॑ ।
उपे॒हि॒ । इ॒ह्या॒दि॒त्याः॑ । आ॒दि॒त्या॒स्त्वा॑ । त्वा॒ प्र॒ । प्र॒ वृ॒ह॒न्तु॒ । वृ॒ह॒न्तु॒
जा॒ग॒ते॒न॑ । जा॒ग॒ते॒न॑ छ॒न्द॒सा॑ । छ॒न्द॒सा॑ वि॒श्वे॑षा॒म् । वि॒श्वे॑षा॒म् दे॒वा॒ना॒म् ।
दे॒वा॒ना॒म् प्रि॒य॒म् । प्रि॒य॒म् पा॒थः॑ । पा॒थ॒ उप॑ । उपे॒हि॒ । इ॒हि॒ मा॒न्दा॒सु॑ ।
मा॒न्दा॒सु॑ ते॒ । ते॒ शु॒क्र॒ । शु॒क्र॒ शु॒क्र॒म् । शु॒क्र॒मा॑ । आ॒ धू॒नो॒मि॒ ।

धू॒नो॒मि भ॒न्दना॒सु । भ॒न्दना॒सु को॒तना॒सु । को॒तना॒सु नू॒तना॒सु ।
 नू॒तना॒सु रे॒शीषु॑ । रे॒शीषु॑ मे॒षीषु॑ । मे॒षीषु॑ वा॒शीषु॑ ।
 वा॒शीषु॑ वि॒श्वभृ॒त्सु । वि॒श्वभृ॒त्सु मा॒द॒ध्वीषु॑ । वि॒श्वभृ॒त्स्वि॒ति
 वि॒श्वभृ॒त् - सु॒ । मा॒द॒ध्वीषु॑ क॒कुहा॒सु । क॒कुहा॒सु श॒क्वरी॑षु ।
 श॒क्वरी॑षु शु॒क्रासु॑ । 5 (50/51)

T.S.3.3.3.2 - Kramam

शु॒क्रासु॑ ते॒ । ते॒ शु॒क्र॒ । शु॒क्र॒ शु॒क्रम् । शु॒क्रमा॑ । आ धू॒नो॒मि ।
 धू॒नो॒मि शु॒क्रम् । शु॒क्रम् ते॒ । ते॒ शु॒क्रेण॑ । शु॒क्रेण॑ गृ॒ह्णामि॑ ।
 गृ॒ह्णाम्य॒हः । अ॒हो रू॒पेण॑ । रू॒पेण॑ सूर्य॑स्य । सूर्य॑स्य र॒श्मिभिः॑ ।
 र॒श्मिभि॑रिति र॒श्मि - भिः॑ ॥ आ ऽस्मिन् । अ॒स्मिन्नु॒ग्राः ।
 उ॒ग्रा अ॒चुच्य॑वुः । अ॒चुच्य॑वुर् दि॒वः । दि॒वो धा॑राः । धा॑रा अस॒श्चत॑ ।
 अ॒स॒श्चते॑त्यस॒श्चत॑ ॥ क॒कुह॑ रूपम् । रूपं वृ॒षभ॑स्य । वृ॒षभ॑स्य
 रो॒चते॑ । रो॒चते॑ बृ॒हत् । बृ॒हत् सो॒मः । सो॒मः सो॒मस्य॑ । सो॒मस्य॑
 पु॒रोगाः॑ । पु॒रोगाः॑ शु॒क्रः । पु॒रोगा॑ इति पु॒रः-गाः॑ । शु॒क्रः शु॒क्रस्य॑ ।
 शु॒क्रस्य॑ पु॒रोगाः॑ । पु॒रोगा॑ इति पु॒रः - गाः॑ ॥ यत् ते॒ । ते॒ सो॒म ।
 सो॒मादा॑भ्यम् । अ॒दाभ्य॑म् ना॒म । ना॒म जा॑गृ॒वि । जा॑गृ॒वि तस्मै॑ ।

तृतीय काण्डे – तृतीय प्रश्नः – (TS 3.3)

तस्मै॑ ते॒ । ते॒ सोम॑ । सोम॑ सोमा॒य । सोमा॒य स्वाहा॑ । स्वाहो॒शिक् ।
उ॒शिक् त्वम् । त्वम् दे॒व । दे॒व सोम॑ । सोम॑ गाय॒त्रेण॑ ।
गाय॒त्रेण॑ छन्द॒सा । छन्द॒सा ऽग्नेः॑ । अ॒ग्नेः प्रि॒यम् । 6 (50/51)

T.S.3.3.3.3 - Kramam

प्रि॒यम् पा॒थः । पा॒थो अ॒पि । अ॒पीहि॑ । इ॒हि व॒शी । व॒शी त्वम् ।
त्वम् दे॒व । दे॒व सोम॑ । सोम॑ त्रैष्टु॒भेन॑ । त्रैष्टु॒भेन॑ छन्द॒सा ।
छन्द॒सेन्द्र॑स्य । इन्द्र॑स्य प्रि॒यम् । प्रि॒यम् पा॒थः । पा॒थो अ॒पि । अ॒पीहि॑ ।
इ॒ह्यस्म॑त्सखा । अ॒स्मत्सखा॑ त्वम् । अ॒स्मत्सखे॑त्यस्मत् – सखा ।
त्वम् दे॒व । दे॒व सोम॑ । सोम॑ जा॒गते॑न । जा॒गते॑न छन्द॒सा । छन्द॒सा
वि॒श्वेषा॑म् । वि॒श्वेषा॑म् दे॒वाना॑म् । दे॒वाना॑म् प्रि॒यम् । प्रि॒यम् पा॒थः ।
पा॒थो अ॒पि । अ॒पीहि॑ । इ॒ह्या । आ नः॑ । नः प्रा॒णः । प्रा॒ण ए॒तु ।
प्रा॒ण इति॑ प्र – अ॒नः । ए॒तु परा॑वतः । परा॑वत आ । परा॑वत इति॑
परा – वतः॑ । आ ऽन्तरि॑क्षात् । अ॒न्तरि॑क्षाद् दि॒वः । दि॒वस्प॑रि ।
प॒रीति॑ परि॑ । आ॒युः पृ॒थिव्याः॑ । पृ॒थिव्या॑ अ॒धि । अ॒द्ध्यमृ॑तम् ।
अ॒मृत॑मसि॑ । अ॒सि प्रा॒णाय॑ । प्रा॒णाय॑ त्वा । प्रा॒णाये॑ति प्र – अ॒नाय॑ ।

तैत्तिरीय संहिता क्रम पाठे (TS 3.3)

त्वे॑ति॒ त्वा ॥ इ॒न्द्रा॒ग्नी॒ मे॑ ॥ इ॒न्द्रा॒ग्नी॒ इती॑न्द्र - अ॒ग्नी॒ । मे॒ वर्चः॑ ।
वर्चः॑ कृ॒णुता॑म् । कृ॒णुतां॑ ँ॒वर्चः॑ । वर्चः॑ सोमः॑ । सोमो॑ बृ॒हस्पतिः॑ ।
बृ॒हस्पति॑रिति॒ बृ॒हस्पतिः॑ ( ) ॥ वर्चो॑ मे॒ । मे॒ विश्वे॑ ॥ विश्वे॑ दे॒वाः ।
दे॒वा वर्चः॑ । वर्चो॑ मे॒ । मे॒ धत्त॑म् । धत्त॑मश्चि॒ना । अश्चि॑नेत्यश्चि॒ना ॥
दध॑न्वे वा॒ । वा॒ यत् । यदी॑म् । ई॒मनु॑ । अनु॒ वोच॑त् । वोच॑द् ब्र॒ह्माणि॑ ।
ब्र॒ह्माणि॑ वेः । वे॒रु । उ॒ तत् । तदि॑ति॒ तत् ॥ परि॒ विश्वा॑नि ।
विश्वा॑नि का॒व्या ॥ का॒व्या ने॒मिः । ने॒मिश्च॒क्रम् । च॒क्रमि॑व । इ॒वाभ॑वत् ।
अ॒भव॑दित्य॒भवत् ॥ 7 (75/80)

(श॒क्वरी॑ष्व - ग्ने॒र् - बृ॒हस्पतिः॑ - पञ्च॑वि॒ंशति॑श्च) (A3)

T.S.3.3.4.1 - Kramam

ए॒तद् वै । वा॒ अ॒पाम् । अ॒पाम् नाम॑धे॒यम् ॥ नाम॑धे॒यम् गु॒ह्यम् ।
नाम॑धे॒यमि॑ति॒ नाम॑ - धे॒यम् । गु॒ह्यं य॑त् । यदा॑धा॒वाः । आ॒धा॒वा
मा॒न्दा॒सु । आ॒धा॒वा इ॒त्या - धा॒वाः । मा॒न्दा॒सु ते॑ । ते॒ शु॒क्र ।
शु॒क्र शु॒क्रम् । शु॒क्र मा॑ । आ॒ धू॒नोमि॑ । धू॒नोमी॑ति॒ । इ॒त्याह॑ ।
आ॒हा॒पाम् । अ॒पामे॑व । ए॒व नाम॑धे॒येन॑ । नाम॑धे॒येन॑ गु॒ह्येन॑ ।
नाम॑धे॒येने॑ति॒ नाम॑ - धे॒येन॑ । गु॒ह्येन॑ दि॒वः । दि॒वो वृ॑ष्टि॒म् । वृ॑ष्टि॒मव॑ ।

तृतीय काण्डे – तृतीय प्रश्नः – (TS 3.3)

अ॒व रु॒न्धे । रु॒न्धे शु॒क्रम् । शु॒क्रम् ते॑ ॥ ते शु॒क्रेण॑ । शु॒क्रेण॑
गृ॒ह्णामि॑ । गृ॒ह्णामीति॑ । इ॒त्याह॑ । आ॒हैतत् । ए॒तद् वै । वा अ॒हः ।
अ॒हो रू॒पम् । रू॒पं य॑त् । यद् रा॒त्रिः । रा॒त्रिः सूर्य॑स्य । सूर्य॑स्य
रश्मि॑यः । रश्मि॑यो वृ॒ष्ट्याः । वृ॒ष्ट्या ई॒शते॑ । ई॒शते॑ ऽहः॑ । अ॒ह ए॒व ।
ए॒व रू॒पेण॑ । रू॒पेण॑ सूर्य॑स्य । सूर्य॑स्य रश्मि॑भिः । रश्मि॑भिर् दि॒वः ।
रश्मि॑भिरिति॑ रश्मि॑ – भिः । दि॒वो वृ॒ष्टिम् । वृ॒ष्टिम् च्या॑वयति ।
च्या॑वयत्या । आ ऽस्मिन् । अ॒स्मिन्नु॒ग्राः ।

उ॒ग्रा अ॒चुच्य॑वुः । 8 (50/54)

T.S.3.3.4.2 - Kramam

अ॒चुच्य॑वुरिति॑ । इ॒त्याह॑ । आ॒ह यथा॑यजुः । यथा॑यजु॒रेव॑ ।
यथा॑यजुरिति॑ यथा॑ – यजुः । ए॒वैतत् । ए॒तत् क॒कुह॑म् ।
क॒कुह॑ रूपम् । रू॒पं वृ॒षभ॑स्य । वृ॒षभ॑स्य रो॒चते॑ । रो॒चते॑ बृ॒हत् ।
बृ॒हदिति॑ । इ॒त्याह॑ । आ॒हैतत् । ए॒तद् वै । वा अ॒स्य । अ॒स्य क॒कुह॑म् ।
क॒कुह॑ रूपम् । रू॒पं य॑त् । यद् वृ॒ष्टिः । वृ॒ष्टी रू॒पेण॑ । रू॒पेणै॒व ।
ए॒व वृ॒ष्टिम् । वृ॒ष्टिम॑व । अ॒व रु॒न्धे । रु॒न्धे यत् । यत् ते॑ ॥ ते सो॒म ।
सो॒मादा॑भ्यम् । अ॒दाभ्य॑म् ना॒म । ना॒म जा॒गृवि॑ । जा॒गृवी॑ति ।

इ॒त्या॒ह । आ॒है॒षः । ए॒ष ह॑ । ह॒ वै । वै ह॒विषा॑ । ह॒विषा॑ ह॒विः ।
ह॒विर् य॑जति । य॒जति॑ यः । यो ऽदा॑भ्यम् । अ॒दा॑भ्यम् गृ॒हीत्वा ।
गृ॒हीत्वा॑ सो॒माय॑ । सो॒माय॑ जु॒होति॑ । जु॒होति॑ परा॑ । परा॑ वै ।
वा ए॒तस्य॑ । ए॒तस्या॑युः । आ॒युः प्रा॒णः । प्रा॒ण ए॒ति ।

प्रा॒ण इ॒ति प्र – अनः॑ । ए॒ति यः । 9 (50/52)

T.S.3.3.4.3 - Kramam

यो ऽ॒शुम् । अ॒शुम् गृ॒ह्णाति॑ । गृ॒ह्णा॒त्या । आ॒ नः॑ । नः॑ प्रा॒णः ।
प्रा॒ण ए॒तु । प्रा॒ण इ॒ति प्र – अनः॑ । ए॒तु परा॑वतः । परा॑वत इ॒ति ।
परा॑वत इ॒ति परा॑-वतः । इ॒त्या॒ह । आ॒हा॒युः । आ॒यु॒रे॒व । ए॒व प्रा॒णम् ।
प्रा॒णमा॑त्मन् । प्रा॒णमि॑ति प्र – अनम् । आ॒त्मन् ध॑त्ते । ध॒त्ते ऽमृ॑तम् ।
अ॒मृ॒तम॑सि । अ॒सि प्रा॒णाय॑ । प्रा॒णाय॑ त्वा । प्रा॒णाये॑ति प्र – अ॒नाय॑ ।
त्वे॒ति । इ॒ति हि॒र॒ण्यम् । हि॒र॒ण्यम॑भि । अ॒भि वि॑ । व्य॒नि॒ति ।
अ॒नि॒त्यमृ॑तम् । अ॒मृ॒तं वै । वै हि॒र॒ण्यम् । हि॒र॒ण्यमा॑युः ।
आ॒युः प्रा॒णः । प्रा॒णो ऽमृ॑तेन । प्रा॒ण इ॒ति प्र – अनः॑ । अ॒मृ॒तेनै॑व ।
ए॒वा॒युः । आ॒युर् आ॑त्मन् । आ॒त्मन् ध॑त्ते । ध॒त्ते श॑तमा॒नम् ।
श॑तमा॒नम् भ॑वति । श॑तमा॒नमि॑ति श॒त – मा॒नम् । भ॑वति श॒ता॒युः ।

तृतीय काण्डे – तृतीय प्रश्नः – (TS 3.3)

श॒तायुः॑ पु॒रुषः॑ । श॒तायु॑रिति॑ श॒त – आ॒युः॑ । पु॒रुषः॑ श॒तेन्द्रि॑यः ।
श॒तेन्द्रि॑य आ॒युषि॑ । श॒तेन्द्रि॑य इति॑ श॒त – इन्द्रि॑यः । आ॒युष्ये॑व ।
ए॒वेन्द्रि॑ये । इन्द्रि॑ये प्र॒ति । प्र॒ति तिष्ठ॑ति । तिष्ठ॑त्यपः । अप॒ उप॑ ।
उप॒ स्पृश॑ति । स्पृश॑ति भेष॒जम् । भेष॒जं वै॑ । वा आ॒पः ( ) । आपो॑
भेष॒जम् । भेष॒जमे॒व । ए॒व कुरु॑ते । कुरु॑त इति॑ कुरु॑ते ॥ 10 (53/61)

(उ॒ग्रा – ए॒त्या – प – स्त्री॑णि च) (A4)

T.S.3.3.5.1 - Kramam

वा॒युर॑सि । अ॒सि प्रा॑णः । प्रा॒णो ना॑म । प्रा॒ण इति॑ प्र – अ॒नः ।
ना॒म स॒वि॒तुः । स॒वि॒तुराधि॑पत्ये । आधि॑पत्ये ऽपान॑म् । आधि॑पत्य
इत्या॑धि – प॒त्ये । अ॒पान॑म् मे॑ । अ॒पान॑मित्य॑प – अ॒नम् । मे॑ दाः ।
दा॒ श्वक्षुः॑ । चक्षु॑रसि । अ॒सि श्रो॑त्रम् । श्रो॑त्रम् ना॒म । ना॒म धा॑तुः ।
धा॒तुराधि॑पत्ये । आधि॑पत्य आ॒युः । आधि॑पत्य इत्या॑धि – प॒त्ये ।
आ॒युर् मे॑ । मे॑ दाः । दा॒ रू॒पम् । रू॒पम॑सि । अ॒सि वर्णः॑ ।
वर्णो॑ ना॒म । ना॒म बृ॒हस्प॑तेः । बृ॒हस्प॑तेराधि॑पत्ये । आधि॑पत्ये प्र॒जाम् ।
आधि॑पत्य इत्या॑धि – प॒त्ये । प्र॒जाम् मे॑ । प्र॒जामि॑ति प्र – जा॒म् ।
मे॑ दाः । दा॒ ऋ॒तम् । ऋ॒तम॑सि । अ॒सि स॒त्यम् । स॒त्यम् ना॑म ।

ना॒मेन्द्र॑स्य । इन्द्र॑स्याधि॒पत्ये॑ । आधि॒पत्ये॑ क्ष॒त्रम् । आधि॒पत्ये॑
इत्या॒धि - प॒त्ये॑ । क्ष॒त्रम् मे॑ । मे॒ दाः । दा॒ भू॒तम् । भू॒तम॑सि ।
अ॒सि भ॒व्यम् । भ॒व्यम् ना॒म । ना॒म पि॒तॄणा॑म् । पि॒तॄणा॑माधि॒पत्ये॑ ।
आधि॒पत्ये॑ ऽपाम् । आधि॒पत्ये॑ इत्या॒धि - प॒त्ये॑ । अ॒पामो॑ष॒धीना॑म् ।
ओ॒ष॒धीना॑म् गर्भ॑म् । गर्भ॑म् धाः । धा॒ ऋ॒तस्य॑ । ऋ॒तस्य॑ त्वा ।
त्वा व्यो॑मने । व्यो॑मन ऋ॒तस्य॑ । व्यो॑मन इति॒ वि - ओ॒मने॑ ।
ऋ॒तस्य॑ त्वा । 11 (50/59)

T.S.3.3.5.2 - Kramam

त्वा वि॒भू॒मने॑ । वि॒भू॒मन ऋ॒तस्य॑ । वि॒भू॒मन इति॒ वि - भू॒मने॑ ।
ऋ॒तस्य॑ त्वा । त्वा वि॒धर्म॑णे । वि॒धर्म॑ण ऋ॒तस्य॑ । वि॒धर्म॑ण इति॒
वि - धर्म॑णे । ऋ॒तस्य॑ त्वा । त्वा स॒त्याय॑ । स॒त्याय॑र्तस्य॑ । ऋ॒तस्य॑
त्वा । त्वा ज्यो॑तिषे । ज्यो॑तिषे प्र॒जाप॑तिः । प्र॒जाप॑तिर् वि॒राज॑म् ।
प्र॒जाप॑तिरिति॒ प्रजा॑ - पतिः । वि॒राज॑मपश्यत् । वि॒राज॑मिति॒
वि - राज॑म् । अ॒पश्य॑त् तया॑ । तया॑ भू॒तम् । भू॒तम् च॑ । च॒ भ॒व्यम् ।
भ॒व्यम् च॑ । चा॒सृज॑त । अ॒सृज॑त ता॒म् । ता॒मृषि॑भ्यः ।

तृतीय काण्डे – तृतीय प्रश्नः – (TS 3.3)

ऋ॒षि॒भ्यस्ति॒रः । ऋ॒षि॒भ्य इ॒त्यृषि॑ – भ्यः । ति॒रो ऽद॒धात् । अ॒द॒धात्
ताम् । ताम् ज॒मद॑ग्निः । ज॒मद॑ग्निस्तप॒सा । तप॒सा ऽप॒श्यत् ।
अप॒श्यत् तया॑ । तया॑ वै । वै सः । स पृ॒श्नीन् । पृ॒श्नीन् का॒मान् ।
का॒मान॒सृज॑त । अ॒सृज॑त तत् । तत् पृ॒श्नीना॑म् । पृ॒श्नीना॑म्
पृ॒श्नि॒त्वम् । पृ॒श्नि॒त्वं य॑त् । पृ॒श्नि॒त्वमि॑ति पृ॒श्नि – त्वम् ।
यत् पृ॒श्नयः॑ । पृ॒श्नयो॑ गृ॒ह्यन्ते॑ । गृ॒ह्यन्ते॑ पृ॒श्नीन् । पृ॒श्नी॒नेव॑ ।
ए॒व तैः॑ । तैः का॒मान् । का॒मान् यज॑मानः । यज॑मानो ऽव ।
अ॒व रु॒न्धे । रु॒न्धे वा॒युः । वा॒युर॒सि । अ॒सि प्रा॒णः । प्रा॒णो ना॑म ।
प्रा॒ण इति॑ प्र – अ॒नः । 12 (50/57)

T.S.3.3.5.3 - Kramam

ना॒मेति॑ । इ॒त्याह॑ । आ॒ह प्रा॒णापा॑नौ । प्रा॒णापा॑नावे॒व ।
प्रा॒णापा॑नावि॒ति प्रा॒ण – अ॒पा॒नौ । ए॒वाव॑ । अ॒व रु॒न्धे । रु॒न्धे चक्षुः॑ ।
चक्षु॑र॒सि । अ॒सि श्रो॒त्रम् । श्रो॒त्रम् ना॑म । ना॒मेति॑ । इ॒त्याह॑ । आ॒हायुः॑ ।
आ॒यु॒रेव॑ । ए॒वाव॑ । अ॒व रु॒न्धे । रु॒न्धे रू॒पम् । रू॒पम॑सि ।
अ॒सि वर्णः॑ । वर्णो॑ ना॒म । ना॒मेति॑ । इ॒त्याह॑ । आ॒ह प्र॒जाम् ।
प्र॒जा॒मेव॑ । प्र॒जा॒मिति॑ प्र – जा॒म् । ए॒वाव॑ । अ॒व रु॒न्धे । रु॒न्ध ऋ॒तम् ।

ऋ॒तम॑सि । अ॒सि स॒त्यम् । स॒त्यम् ना॑म । ना॒मेति॑ । इ॒त्याह॑ ।
 आ॒ह क्ष॒त्रम् । क्ष॒त्रमे॑व । ए॒वाव॑ । अ॒व रु॒न्धे । रु॒न्धे भू॑तम् ।
 भू॒तम॑सि । अ॒सि भ॒व्यम् । भ॒व्यम् ना॑म । ना॒मेति॑ । इ॒त्याह॑ ।
 आ॒ह प॒शवः॑ । प॒शवो॑ वै । वा अ॒पाम् । अ॒पामो॑षधीनाम् ।
 ओ॒षधी॑नाम् गर्भः॑ । गर्भः॑ प॒शून् । प॒शूने॑व । ए॒वाव॑ । 13 (50/52)

T.S.3.3.5.4 - Kramam

अ॒व रु॒न्धे । रु॒न्ध ए॒तावत् । ए॒तावद् वै । वै पु॒रुष॑म् । पु॒रुष॑म् प॒रितः॑ ।
 प॒रित॑स्तत् । तदे॒व । ए॒वाव॑ । अ॒व रु॒न्धे । रु॒न्ध ऋ॒तस्य॑ । ऋ॒तस्य॑ त्वा ।
 त्वा व्यो॑मने । व्यो॑मन इति॑ । व्यो॑मन इति॑ वि – ओ॑मने । इ॒त्याह॑ ।
 आ॒हे॒यम् । इ॒यं वै । वा ऋ॒तस्य॑ । ऋ॒तस्य॑ व्यो॑म । व्यो॑मे॒माम् ।
 व्यो॑मेति॑ वि-ओ॑म । इ॒मामे॑व । ए॒वाभि॑ । अ॒भि ज॑यति । ज॒यत्यृ॑तस्य ।
 ऋ॒तस्य॑ त्वा । त्वा वि॒भूम॑ने । वि॒भूम॑न इति॑ । वि॒भूम॑न इति॑
 वि – भू॑मने । इ॒त्याह॑ । आ॒हान्तरि॑क्षम् । अ॒न्तरि॑क्षं वै । वा ऋ॒तस्य॑ ।
 ऋ॒तस्य॑ वि॒भूम॑ । वि॒भूमा॑न्तरि॑क्षम् । वि॒भूमे॑ति वि – भू॑म ।
 अ॒न्तरि॑क्षमे॒व । ए॒वाभि॑ । अ॒भि ज॑यति । ज॒यत्यृ॑तस्य । ऋ॒तस्य॑ त्वा ।
 त्वा वि॒धर्म॑णे । वि॒धर्म॑ण इति॑ । वि॒धर्म॑ण इति॑ वि – ध॒र्मणे॑ । इ॒त्याह॑ ।

तृतीय काण्डे – तृतीय प्रश्नः – (TS 3.3)

आ॒ह॒ द्यौः॑ । द्यौ॒र् वै । वा ऋ॒तस्य॑ । ऋ॒तस्य॑ वि॒धर्म॑ । वि॒धर्म॑ दि॒वम् ।
वि॒ध॒र्मेति॑ वि – ध॒र्म । दि॒वमे॒व । ए॒वाभि॑ । अ॒भि ज॑यति ।
ज॒यत्यृ॑तस्य ( ) । ऋ॒तस्य॑ त्वा । 14 (50/56)

T.S.3.3.5.5 - Kramam

त्वा स॒त्याय॑ । स॒त्यायेति॑ । इ॒त्याह॑ । आ॒ह दि॑शः । दि॒शो वै ।
वा ऋ॒तस्य॑ । ऋ॒तस्य॑ स॒त्यम् । स॒त्यम् दि॑शः । दि॒श ए॒व । ए॒वाभि॑ ।
अ॒भि ज॑यति । ज॒यत्यृ॑तस्य । ऋ॒तस्य॑ त्वा । त्वा ज्यो॒तिषे॑ । ज्यो॒तिषे॑
इति॑ । इ॒त्याह॑ । आ॒ह सु॒वर्गः॑ । सु॒वर्गो॑ वै । सु॒वर्ग इति॑ सु॒वः-गः॑ ।
वै लो॒कः । लो॒क ऋ॒तस्य॑ । ऋ॒तस्य॑ ज्यो॒तिः । ज्यो॒तिः सु॒वर्गम् ।
सु॒वर्गमे॒व । सु॒वर्गमि॑ति सु॒वः – गम् । ए॒व लो॒कम् । लो॒कम॒भि ।
अ॒भि ज॑यति । ज॒यत्ये॒ताव॑न्तः । ए॒ताव॑न्तो वै । वै दे॒वलो॒काः ।
दे॒वलो॒कास्तान् । दे॒वलो॒का इति॑ दे॒व – लो॒काः । ता॒ने॒व । ए॒वाभि॑ ।
अ॒भि ज॑यति । ज॒यति॑ द॒श । द॒श स॒म् । स॒म् प॒द्यन्ते॑ । प॒द्यन्ते॑
द॒शाक्ष॑रा । द॒शाक्ष॑रा वि॒राट् । द॒शाक्ष॑रेति॑ द॒श-अ॒क्षरा॑ । वि॒राड॑न्नम् ।
वि॒राडि॑ति वि – राट् । अ॒न्नं वि॒राट् । वि॒राड् वि॒राजि॑ ।
वि॒राडि॑ति वि – राट् । वि॒राज्ये॒व । वि॒राजी॑ति वि – राजि॑ ।

ए॒वान्ना॒द्ये॑ । अ॒न्नाद्ये॑ प्र॒ति । अ॒न्नाद्य॑ इ॒त्यन्न॑ – अ॒द्ये॑ । प्र॒ति ति॑ष्ठति ।
ति॒ष्ठतीति॑ ति॒ष्ठति ॥ 15 (46/54)

(व्यो॑मन ऋ॒तस्य॑ – प्रा॒णः – प॒शूने॒व – वि॒धर्म॑ दि॒वमे॒वाभि॑
ज॒यत्यृ॒तस्य॑ – षट्च॒त्वारि॑ञ्श॒च्च) (A5)

T.S.3.3.6.1 - Kramam

दे॒वा वै । वै यत् । यद् य॒ज्ञेन॑ । य॒ज्ञेन॑ न । नावा॑रुन्धत । अवा॑रुन्धत
तत् । अवा॑रुन्धते॒त्यव॑ – अरुन्धत । तत् परैः॑ । परै॑रव । अवा॑रुन्धत ।
अरुन्धत॑ तत् । तत् परा॑णाम् । परा॑णाम् पर॒त्वम् । पर॒त्वं य॑त् ।
पर॒त्वमि॑ति पर – त्वम् । यत् परैः॑ । परै॑ गृह्यन्ते॑ । गृह्यन्ते॑ यत् ।
यदे॒व । ए॒व य॒ज्ञेन॑ । य॒ज्ञेन॑ न । नाव॑रुन्धे । अव॑रुन्धे तस्य ।
अव॑रुन्ध इ॒त्यव॑ – रुन्धे । तस्या॑वरुद्ध्यै । अवरुद्ध्यै॑ यम् ।
अवरुद्ध्या॑ इ॒त्यव॑ – रुद्ध्यै॑ । यम् प्र॒थमम् । प्र॒थमम् गृ॑ह्णाति ।
गृ॒ह्णाती॒मम् । इ॒ममे॒व । ए॒व तेन॑ । तेन॑ लो॒कम् । लो॒कम॑भि ।
अ॒भि ज॑यति । ज॒यति॑ यम् । यम् द्वि॒तीयम् । द्वि॒तीयम॑न्तरि॒क्षम् ।
अ॒न्तरि॑क्षम् तेन । तेन॑ यम् । यन् तृ॒तीयम् । तृ॒तीयम॑मुम् । अ॒मुमे॒व ।
ए॒व तेन॑ । तेन॑ लो॒कम् । लो॒कम॑भि । अ॒भि ज॑यति । ज॒यति॑ यत् ।

यदे॒ते । ए॒ते गृ॒ह्यन्ते॑ ॥ गृ॒ह्यन्त॑ ए॒षाम् । ए॒षां लो॒काना॑म् ।

लो॒काना॑म॒भिजि॑त्यै । अ॒भिजि॑त्या उत्त॒रेषु॑ ।

अ॒भिजि॑त्या इत्य॒भि – जि॒त्यै । 16 (50/55)

T.S.3.3.6.2 - Kramam

उत्त॒रेष्व॑ह॒स्सु । उत्त॒रेष्वि॑त्युत् – त॒रेषु॑ । अ॒हस्स्व॑मु॒तः ।

अ॒हस्स्वि॑त्य॒हः – सु॒ । अ॒मुतो॑ ऽर्वा॒ञ्चः । अ॒र्वाञ्चो॑ गृ॒ह्यन्ते॑ ।

गृ॒ह्यन्ते॑ ऽभि॒जित्य॑ । अ॒भिजि॑त्यै॒व । अ॒भिजि॑त्येत्य॒भि – जि॒त्यै ।

ए॒वे॒मान् । इ॒मान् लो॒कान् । लो॒कान् पुनः॑ । पुन॑रि॒मम् । इ॒मं लो॒कम् ।

लो॒कम् प्र॒त्यव॑रोहन्ति । प्र॒त्यव॑रोहन्ति॒ यत् । प्र॒त्यव॑रोहन्तीति॑

प्रति॑ – अ॒वरो॑हन्ति । यत् पू॒र्वेषु॑ । पू॒र्वेष्व॑ह॒स्सु । अ॒हस्स्वि॑तः ।

अ॒हस्स्वि॑त्य॒हः – सु॒ । इ॒तः परा॑ञ्चः ॥ परा॑ञ्चो गृ॒ह्यन्ते॑ ॥ गृ॒ह्यन्ते॑

तस्मा॑त् । तस्मा॑दि॒तः । इ॒तः परा॑ञ्चः ॥ परा॑ञ्च इ॒मे । इ॒मे लो॒काः ।

लो॒का यत् । यदु॒त्त॒रेषु॑ । उत्त॒रेष्व॑ह॒स्सु । उत्त॒रेष्वि॑त्युत् – त॒रेषु॑ ।

अ॒हस्स्व॑मु॒तः । अ॒हस्स्वि॑त्य॒हः – सु॒ । अ॒मुतो॑ ऽर्वा॒ञ्चः ।

अ॒र्वाञ्चो॑ गृ॒ह्यन्ते॑ ॥ गृ॒ह्यन्ते॑ तस्मा॑त् । तस्मा॑द॒मुतः॑ । अ॒मुतो॑ ऽर्वा॒ञ्चः ।

अ॒र्वाञ्च॑ इ॒मे । इ॒मे लो॒काः । लो॒कास्त॑स्मात् । तस्मा॑द॒यात॑याम्नः ।

अ॒या॒त॒या॒म्नो॑ लो॒कान् । अ॒या॒त॒या॒म्न इ॒त्य॒या॒त – या॒म्नः॑ । लो॒कान्
म॒नु॒ष्याः॑ ॥ म॒नु॒ष्या उप॑ । उप॑ जी॒वन्ति॑ । जी॒वन्ति॑ ब्र॒ह्म॒वा॒दि॒नः॑ ।
ब्र॒ह्म॒वा॒दि॒नो वद॑न्ति । ब्र॒ह्म॒वा॒दि॒न इति॑ ब्र॒ह्म – वा॒दि॒नः॑ । वद॑न्ति
कस्मा॑त् । कस्मा॑त् स॒त्यात् । स॒त्याद॒द्भ्यः॑ । अ॒द्भ्य ओष॑धयः ।
अ॒द्भ्य इत्य॑त् – भ्यः॑ । ओष॑धयः स॒म् । स॒म् भव॑न्ति ।
भव॑न्त्योष॑धयः ( ) । ओष॑धयो म॒नु॒ष्या॒णाम् । 17 (50/60)

T.S.3.3.6.3 - Kramam

म॒नु॒ष्या॒णाम॑न्नम् । अ॒न्नम् प्र॒जा॒प॒तिम् । प्र॒जा॒प॒तिम् प्र॒जाः॑ ।
प्र॒जा॒प॒ति॒मि॒ति प्र॒जा – प॒तिम् । प्र॒जा अनु॑ । प्र॒जा इति॑ प्र – जाः॑ ।
अनु॑ प्र । प्र जा॑यन्ते । जा॑यन्त इति॑ । इति॑ प॒रान् । प॒राननु॑ ।
अ॒न्वि॒ति । इति॑ ब्रू॒यात् । ब्रू॒याद् यत् । यद् गृ॒ह्णा॒ति । गृ॒ह्णा॒त्य॒द्भ्यः॑ ।
अ॒द्भ्यस्त्वा॑ । अ॒द्भ्य इत्य॑त् – भ्यः॑ । त्वौष॑धीभ्यः । ओष॑धीभ्यो
गृ॒ह्णामि॑ । ओष॑धीभ्य इत्योष॑धि – भ्यः॑ । गृ॒ह्णामी॑ति । इति॑ तस्मा॑त् ।
तस्मा॑द॒द्भ्यः॑ । अ॒द्भ्य ओष॑धयः । अ॒द्भ्य इत्य॑त् – भ्यः॑ ।
ओष॑धयः स॒म् । स॒म् भव॑न्ति । भव॑न्ति यत् । यद् गृ॒ह्णा॒ति ।

तृतीय काण्डे – तृतीय प्रश्नः – (TS 3.3)

गृ॒ह्णा॒त्योष॑धी॒भ्यः । ओष॑धी॒भ्यस्त्वा । ओष॑धी॒भ्य इ॒त्योष॑धि – भ्यः ।
त्वा प्र॒जाभ्यः॑ । प्र॒जाभ्यो॑ गृ॒ह्णामि॑ । प्र॒जाभ्य इति॑ प्र – जा॒भ्यः ।
गृ॒ह्णामी॑ति । इति॑ तस्मात् । तस्मा॑दोष॒धयः॑ । ओष॑धयो मनु॒ष्याणा॑म् ।
मनु॒ष्याणा॑मन्नम् । अन्नं॑ यत् । यद् गृ॒ह्णाति॑ । गृ॒ह्णाति॑ प्र॒जाभ्यः॑ ।
प्र॒जाभ्यस्त्वा । प्र॒जाभ्य इति॑ प्र – जा॒भ्यः । त्वा प्र॒जाप॑तये ।
प्र॒जाप॑तये गृ॒ह्णामि॑ । प्र॒जाप॑तय इति॑ प्र॒जा – प॑तये । गृ॒ह्णामी॑ति ।
इति॑ तस्मात् । तस्मात् प्र॒जाप॑तिम् । प्र॒जाप॑तिम् प्र॒जाः ।
प्र॒जाप॑तिमिति॑ प्र॒जा – प॑तिम् । प्र॒जा अनु॑ । प्र॒जा इति॑ प्र – जाः ।
अनु॑ प्र । प्र जा॑यन्ते । जा॑यन्त इति॑ जा॑यन्ते ॥ 18 (48/59)

(अभिजित्यै – भवन्त्योषधयो – ऽष्टाचत्वारिंशच्च) (A6)

T.S.3.3.7.1 - Kramam

प्र॒जाप॑तिर् दे॒वासु॒रान् । प्र॒जाप॑तिरिति॑ प्र॒जा – प॑तिः ।
दे॒वासु॒रान॑सृजत । दे॒वासु॒रानिति॑ दे॒व – अ॒सु॒रान् । अ॒सृज॑त तत् ।
तदनु॑ । अनु॑ यज्ञः । यज्ञो॑ ऽसृज्यत । अ॒सृज्य॑त यज्ञम् ।
यज्ञम् छन्दा॑ ऽसि । छन्दा॑ ऽसि ते । ते विष्व॑ञ्चः । विष्व॑ञ्चो वि ।
व्यक्राम॑न् । अ॒क्राम॑न्थ सः । सो॑ ऽसु॒रान् । अ॒सु॒रान॑नु । अनु॑ यज्ञः ।

तैत्तिरीय संहिता क्रम पाठे (TS 3.3)

य॒ज्ञो ऽप॑ । अ॒पा॒क्राम॑त् । अ॒क्राम॑द् य॒ज्ञम् । य॒ज्ञम् छ॒न्दा॒सि॑ ।
छ॒न्दा॒सि॑ ते॒ । ते॒ दे॒वाः । दे॒वा अ॒मन्य॑न्त । अ॒मन्य॑न्ता॒मी । अ॒मी वै ।
अ॒मी इ॒त्य॒मी । वा इ॒दम् । इ॒दम॑भूवन् । अ॒भूवन्॑ यत् । यद् व॒यम् ।
व॒यञ् स्मः॑ । स्म इ॒ति॑ । इ॒ति ते॒ । ते प्र॒जाप॑तिम् । प्र॒जाप॑ति॒मुप॑ ।
प्र॒जाप॑ति॒मिति॑ प्र॒जा – प॑तिम् । उ॒पा॒धाव॑न् । अ॒धाव॑न्थ॒ सः ।
सो ऽब्र॑वीत् । अ॒ब्रवी॑त् प्र॒जाप॑तिः । प्र॒जाप॑तिः छ॒न्द॒साम् ।
प्र॒जाप॑ति॒रिति॑ प्र॒जा – प॑तिः । छ॒न्द॒सां वी॒र्य॑म् । वी॒र्य॑मा॒दाय॑ ।
आ॒दाय॑ तत् । आ॒दाये॑त्या – दा॒य । तद् वः॑ । वः प्र॑ । प्र दा॒स्यामि॑ ।
दा॒स्यामी॑ति॒ । इति॑ सः । स छ॒न्द॒साम् । छ॒न्द॒सां वी॒र्य॑म् ।
वी॒र्य॑मा॒दाय॑ । 19 (50/56)

T.S.3.3.7.2 - Kramam

आ॒दाय॑ तत् । आ॒दाये॑त्या – दा॒य । तदे॒भ्यः॑ । ए॒भ्यः प्र॑ । प्रा॒यच्छ॑त् ।
अ॒यच्छ॑त् तत् । तद॒नु॑ । अ॒नु छ॒न्दा॒सि॑ । छ॒न्दा॒स्यप॑ । अ॒पा॒क्राम॑न् ।
अ॒क्राम॑न् छ॒न्दा॒सि॑ । छ॒न्दा॒सि॑ य॒ज्ञः । य॒ज्ञस्त॑तः । ततो॑ दे॒वाः ।
दे॒वा अ॒भव॑न् । अ॒भव॑न् प॒रा । प॒रा ऽसु॑राः । अ॒सुरा॑ यः । य ए॒वम् ।
ए॒वम् छ॒न्द॒साम् । छ॒न्द॒सां वी॒र्य॑म् । वी॒र्यं वे॑द । वे॒दा । आ श्रा॒वय॑ ।

तृतीय काण्डे – तृतीय प्रश्नः – (TS 3.3)

श्रावयास्तु । अस्तु श्रौषट् । श्रौषङ् यज । यज ये । ये यजामहे ।
यजामहे वषट्कारः । वषट्कारो भवति । वषट्कार इति
वषट् – कारः । भवत्यात्मना । आत्मना परा । परा ऽस्य ।
अस्य भ्रातृव्यः । भ्रातृव्यो भवति । भवति ब्रह्मवादिनः । ब्रह्मवादिनो
वदन्ति । ब्रह्मवादिन इति ब्रह्म – वादिनः । वदन्ति कस्मै ।
कस्मै कम् । कमद्ध्वर्युः । अद्ध्वर्युरा । आ श्रावयति ।
श्रावयतीति । इति छन्दसाम् । छन्दसां वीर्याय । वीर्यायेति ।
इति ब्रूयात् । ब्रूयादेतत् । एतद् वै । वै छन्दसाम् । 20 (50/53)

T.S.3.3.7.3 - Kramam

छन्दसां वीर्यम् । वीर्यमा । आ श्रावय । श्रावयास्तु । अस्तु श्रौषट् ।
श्रौषङ् यज । यज ये । ये यजामहे । यजामहे वषट्कारः ।
वषट्कारो यः । वषट्कार इति वषट्-कारः । य एवम् । एवं वेद ।
वेद सवीर्यैः । सवीर्यैरेव । सवीर्यैरिति स – वीर्यैः । एव छन्दोभिः ।
छन्दोभिरर्चति । छन्दोभिरिति छन्दः – भिः । अर्चति यत् ।
यत् किम् । किम् च । चार्चति । अर्चति यत् । यदिन्द्रः ।
इन्द्रो वृत्रम् । वृत्रमहन् । अहन्नमेद्ध्यम् । अमेद्ध्यम् तत् ।

तद् यत् । यद् यतीन् । यतीन्पावपत् । अपावपदमेद्ध्यम् ।
 अपावपदित्यप-अवपत् । अमेद्ध्यम् तत् । तदथ । अथ कस्मात् ॥
 कस्मादैन्द्रः । ऐन्द्रो यज्ञः । यज्ञ आ । आ सञ्स्थातोः ।
 सञ्स्थातोरिति । सञ्स्थातोरिति सम् - स्थातोः । इत्याहुः ।
 आहुरिन्द्रस्य । इन्द्रस्य वै । वा एषा । एषा यज्ञिया । यज्ञिया तनूः ।
 तनूर् यत् । यद् यज्ञः । यज्ञस्ताम् । तामेव । एव तत् ( ) ।
 तद् यजन्ति । यजन्ति यः । य एवम् । एवं वैद । वेदोप । उपैनम् ।
 एनं यज्ञः । यज्ञो नमति । नमतीति नमति ॥ 21 (58/63)

(छन्दसां वीर्यं - वा - एव त - दष्टौ च) (A7)

T.S.3.3.8.1 - Kramam

आयुर्दा अग्ने । आयुर्दा इत्यायुः - दाः । अग्ने हविषः । हविषो
 जुषाणः । जुषाणो घृतप्रतीकः । घृतप्रतीको घृतयोनिः । घृतप्रतीक
 इति घृत - प्रतीकः । घृतयोनिरेधि । घृतयोनिरिति घृत - योनिः ।
 एधीत्येधि ॥ घृतम् पीत्वा । पीत्वा मधु । मधु चारु । चारु गव्यम् ।
 गव्यम् पिता । पितेव । इव पुत्रम् । पुत्रमभि । अभि रक्षतात् ।
 रक्षतादिमम् । इममितीमम् ॥ आ वृश्च्यते । वृश्च्यते वै । वा एतत् ।

ए॒तद् यज॑मानः । यज॑मानो ऽग्नि॑भ्याम् । अ॒ग्निभ्यां॑ य॒त् ।
 अ॒ग्निभ्या॑मित्यग्नि – भ्याम् । यदे॑नयोः । ए॒नयोः॑ शृ॒तङ्कृ॑त्य ।
 शृ॒तङ्कृ॑त्याथ । शृ॒तङ्कृ॑त्येति शृ॒तम् – कृ॑त्य । अथान्यत्र ।
 अ॒न्यत्रा॑वभृ॒थम् । अ॒वभृ॑थमवैति । अ॒वभृ॑थमित्यव – भृ॒थम् ।
 अवै॑त्यायु॒र्दाः । अवै॑तीत्यव – एति । आ॒युर्दा॑ अ॒ग्ने ।
 आ॒युर्दा॑ इत्यायुः – दाः । अ॒ग्ने ह॒विषः॑ । ह॒विषो॑ जुषा॒णः ।
 जुषा॒ण इति॑ । इत्यव॑भृ॒थम् । अ॒वभृ॑थमवैष्यन् ।
 अ॒वभृ॑थमित्यव – भृ॒थम् । अवै॑ष्यन् जुहुयात् ।
 अवै॑ष्यन्नित्यव – ए॒ष्यन् । जुहु॒यादाहु॑त्या । आहु॑त्यैव ।
 आहु॑त्येत्या-हु॒त्या । ए॒वैनौ॑ । ए॒नौ श॑मयति । श॑मयति न । ना॒र्तिम्॑ ।
 आ॒र्तिमा॑ । आ॒र्च्छति॑ । ऋ॒च्छति॑ यज॑मानः । यज॑मानो यत् ।
 यत् कु॑सीदम् । कु॑सीदमप्रती॒त्तम् । 22 (50/61)

T.S.3.3.8.2 - Kramam

अप्र॑ती॒त्तम् म॒यि । अप्र॑ती॒त्तमित्य॑प्रति – इ॒त्तम् । म॒यि ये॑न ।
 ये॑न य॒मस्य॑ । य॒मस्य॑ ब॒लिना॑ । ब॒लिना॑ च॒रामि॑ । च॒रामी॑ति च॒रामि॑ ॥
 इ॒हैव॑ । ए॒व सन् । स॒न्नि॒रव॑दये । नि॒रव॑दये तत् ।

नि॒र॒व॒द॒य॒ इति॑ निः – अ॒व॒द॒ये । तदे॒तत् । ए॒तत् तत् । तद॒ग्ने॑ ।
 अ॒ग्ने॑ अ॒नृ॒णः । अ॒नृ॒णो भ॒वामि॑ । भ॒वामी॑ति॒ भवामि॑ ॥ वि॒श्व॒लो॒प
 वि॒श्व॒दा॒व॒स्य॑ । वि॒श्व॒लो॒पेति॑ वि॒श्व – लो॒प । वि॒श्व॒दा॒व॒स्य॑ त्वा ।
 वि॒श्व॒दा॒व॒स्येति॑ वि॒श्व – दा॒व॒स्य॑ । त्वा ऽऽस॒न् । आ॒सन् जु॒होमि॑ ।
 जु॒हो॒म्य॒ग्धात् । अ॒ग्धादे॑कः । अ॒ग्धादि॑त्य॒ग्ध – अत् । ए॒को ऽहु॒तात् ।
 अ॒हु॒तादे॑कः । अ॒हु॒तादि॑त्य॒हुत – अत् । ए॒कः स॒म॒स॒नात् ।
 स॒म॒स॒नादे॑कः । स॒म॒स॒नादि॑ति॒ स॒म॒स॒न – अत् । ए॒क इत्ये॑कः ॥
 ते॒ नः । नः कृ॒ण्वन्तु॑ । कृ॒ण्वन्तु॑ भेष॒जम् । भेष॒जं स॒दः ।
 स॒दः स॒हः । स॒हो वरे॑ण्यम् । वरे॑ण्यमि॒ति वरे॑ण्यम् ॥ अ॒यम् नः॑ ।
 नो॒ नभ॑सा । नभ॑सा पु॒रः । पु॒रः स॒स्फा॒नः । स॒स्फा॒नो अ॒भि ।
 स॒स्फा॒न इति॑ स॒म् – स्फा॒नः । अ॒भि र॒क्षतु॑ । र॒क्ष॒त्विति॑ र॒क्षतु॑ ॥
 गृ॒हा॒णा॒म॒स॒म॒र्त्यै॑ । अ॒स॒म॒र्त्यै॑ ब॒हवः॑ । अ॒स॒म॒र्त्या॑ इत्य॒सम् – ऋ॒त्यै॑ ।
 ब॒हवो॑ नः । नो॒ गृ॒हाः । गृ॒हा अ॒सन् । अ॒स॒न्नित्य॑सन् ॥ स त्वम् ।
 त्वम् नः । नो॒ नभ॑सः । 23 (50/59)

T.S.3.3.8.3 - Kramam

न॒भ॒स॒स्प॒ते । प॒त ऊ॒र्ज॒म् । ऊ॒र्ज॒म् नः । नो॒ धे॒हि । धे॒हि भ॒द्रया॑ ॥
 भ॒द्रये॑ति॒ भ॒द्रया॑ ॥ पु॒नर् नः । नो॒ नष्ट॑म् । नष्ट॒मा । आ कृ॑धि । कृ॒धि
 पु॒नः । पु॒नर् नः । नो॒ रयि॑म् । रयि॒मा । आ कृ॑धि । कृ॒धीति॑ कृ॒धि ॥
 दे॒व स॒स्फा॒न । स॒स्फा॒न स॒हस्र॑पोष॒स्य । स॒स्फा॒नेति॑
 स॒म् – स्फा॒न । स॒हस्र॑पोष॒स्ये॒शिषे॑ । स॒हस्र॑पोष॒स्येति॑
 स॒हस्र॑पोष॒स्य । ई॒शिषे॑ सः । स॒ नः । नो॒ रास्व॑ । रास्वा॒ज्यानि॑म् ।
 अ॒ज्यानि॑ꣳ रा॒यः । रा॒यस्पोष॑म् । पोष॑ꣳ सु॒वीर्य॑म् । सु॒वीर्य॑ꣳ
 स॒म् व॑त्स॒रीणा॑म् । सु॒वीर्य॑मि॒ति सु॒ – वी॒र्य॑म् । स॒म् व॑त्स॒रीणा॑ꣳ
 स्व॒स्तिम् । स॒म् व॑त्स॒रीणा॑मि॒ति स॒म् – व॑त्स॒रीणा॑म् । स्व॒स्तिमि॒ति
 स्व॒स्तिम् ॥ अ॒ग्निर् वा॒व । वा॒व य॒मः । य॒म इ॒यम् । इ॒यं य॒मी ।
 य॒मी कु॒सीद॑म् । कु॒सीदं॑ वै । वा ए॒तत् । ए॒तद् य॒मस्य॑ । य॒मस्य॑
 य॒ज॒मा॒नः । य॒ज॒मा॒न आ । आ द॑त्ते । द॑त्ते यत् । यदोष॑धीभिः ।
 ओष॑धीभिर् वेदि॑म् । ओष॑धीभिरि॒त्योष॑धि – भिः । वेदि॑ꣳ स्तृ॒णाति॑ ।
 स्तृ॒णाति॑ यत् । यदनु॑पौष्य । अनु॑पौष्य प्रया॒यात् ।
 अनु॑पौष्येत्यनु॑प – ओष्य॑ । प्रया॒याद् ग्री॒वब॑द्धम् ।

प्र॒या॒या॒दि॒ति॒ प्र - या॒या॒त् । ग्री॒व॒ब॒द्ध॒मे॒न॒म् ।

ग्री॒व॒ब॒द्ध॒मि॒ति॒ ग्री॒व - ब॒द्ध॒म् । ए॒न॒म॒मु॒ष्मि॒न् । 24 (50/58)

T.S.3.3.8.4 - Kramam

अ॒मु॒ष्मि॒न् लो॒के । लो॒के ने॒नीये॒रन् । ने॒नीये॒रन् यत् । यत् कु॒सी॒दम् ।

कु॒सी॒द॒म॒प्र॒ती॒त्त॒म् । अ॒प्र॒ती॒त्त॒म् म॒यि । अ॒प्र॒ती॒त्त॒मि॒त्य॒प्र॒ति - इ॒त्त॒म् ।

म॒यी॒ति॒ । इ॒त्यु॒प । उ॒पौ॒ष॒ति॒ । ओ॒ष॒ती॒ह । इ॒है॒व । ए॒व स॒न् ।

स॒न् य॒म॒म् । य॒म॒म् कु॒सी॒द॒म् । कु॒सी॒द॒म् नि॒र॒व॒दा॒य॒ । नि॒र॒व॒दा॒या॒नृ॒णः ।

नि॒र॒व॒दा॒ये॒ति॒ निः - अ॒व॒दा॒य॒ । अ॒नृ॒णः सु॒व॒र्ग॒म् । सु॒व॒र्गं लो॒क॒म् ।

सु॒व॒र्ग॒मि॒ति॒ सु॒वः - ग॒म् । लो॒क॒मे॒ति॒ । ए॒ति॒ य॒दि॒ । य॒दि॒ मि॒श्र॒म् ।

मि॒श्र॒मि॒व । इ॒व च॑रेत् । च॑रेदञ्जलि॒ना॒ । अञ्ज॑लि॒ना॒ स॒क्तून् ।

स॒क्तून् प्र॒दा॒व्ये॒ । प्र॒दा॒व्ये जु॒हु॒या॒त् । प्र॒दा॒व्य इ॒ति॒ प्र - दा॒व्ये॒ ।

जु॒हु॒या॒दे॒षः । ए॒ष वै । वा अ॒ग्निः । अ॒ग्निर् वै॒श्वान॑रः । वै॒श्वान॑रो यत् ।

यत् प्र॒दा॒व्यः । प्र॒दा॒व्यः सः । प्र॒दा॒व्य इ॒ति॒ प्र - दा॒व्यः । स ए॒व ।

ए॒वैन॑म् । ए॒नञ् स्व॑दयति । स्व॑दयत्य॒हाम् । अ॒ह्नां वि॒धा॒न्या॒म् ।

वि॒धा॒न्या॒मे॒का॒ष्ट॒का॒या॒म् । वि॒धा॒न्या॒मि॒ति॒ वि - धा॒न्या॒म् ।

ए॒का॒ष्ट॒का॒या॒म॒पू॒ष॒म् । ए॒का॒ष्ट॒का॒या॒मि॒त्ये॒क - अ॒ष्ट॒का॒या॒म् ।

अ॒पूप॑म् चतु॒श्शरा॑वम् । चतु॒श्शरा॑वम् प॒क्त्वा । चतु॒श्शरा॑वमि॒ति
चतुः॑ – शरा॑वम् । प॒क्त्वा प्रा॑तः । प्रा॒तरे॑तेन । ए॒तेन॑ क॒क्षम् ।
क॒क्षमु॑प । उपौ॒षेत् । ओ॒षेद् यदि॑ । यदि॑ द॒हति॑ । 25 (50/58)

T.S.3.3.8.5 - Kramam

द॒हति॑ पु॒ण्यस॑मम् । पु॒ण्यस॑मम् भ॒वति॑ । पु॒ण्यस॑ममि॒ति
पु॒ण्य-स॑मम् । भ॒वति॑ यदि॑ । यदि॑ न । न द॒हति॑ । द॒हति॑ पा॒पस॑मम् ।
पा॒पस॑ममे॒तेन॑ । पा॒पस॑ममि॒ति पा॒प – स॑मम् । ए॒तेन॑ ह । ह स्म॑ ।
स्म॑ वै । वा ऋ॒षयः॑ । ऋ॒षयः॑ पु॒रा । पु॒रा वि॒ज्ञाने॑न । वि॒ज्ञाने॑न
दी॒र्घस॑त्रम् । वि॒ज्ञाने॑नेति॑ वि – ज्ञाने॑न । दी॒र्घस॑त्रमु॒प । दी॒र्घस॑त्रमि॒ति
दी॒र्घ – स॑त्रम् । उप॑ यन्ति॑ । यन्ति॑ यः । यो॒ वै । वा उप॑द्र॒ष्टार॑म् ।
उप॑द्र॒ष्टार॑मु॒पश्रो॑तारम् । उप॑द्र॒ष्टार॑मित्यु॒प – द्र॒ष्टार॑म् ।
उप॑श्रो॒तार॑मनु॒ख्या॒तार॑म् । उप॑श्रो॒तार॑मित्यु॒प – श्रो॒तार॑म् । अनु॒ख्या॒तार॑म्
वि॒द्वान् । अनु॒ख्या॒तार॑मित्यनु॒ – ख्या॒तार॑म् । वि॒द्वान् यज॑ते ।
यज॑ते स॒म् । स॒ममु॑ष्मिन् । अ॒मुष्मिन् लो॑के । लो॒क इ॑ष्टापूर्तेन॑ ।
इ॒ष्टापूर्ते॑न गच्छ॑ते । इ॒ष्टापूर्ते॑नेती॒ष्ट – पूर्ते॑न । गच्छ॑ते ऽग्निः ।

अ॒ग्नि॒र् वै । वा॒ उप॒द्र॒ष्टा । उप॒द्र॒ष्टा वा॒युः । उप॒द्र॒ष्टेत्यु॒प – द्र॒ष्टा ।
वा॒यु॒रु॒प॒श्रो॒ता । उप॒श्रो॒ता ऽऽदि॒त्यः । उप॒श्रो॒तेत्यु॒प – श्रो॒ता ।
आ॒दि॒त्यो ऽनु॒ख्या॒ता । अनु॒ख्या॒ता तान् । अनु॒ख्या॒तेत्यनु॒ – ख्या॒ता ।
तान्. यः । य ए॒वम् । ए॒वं वि॒द्वान् । वि॒द्वान्. यज॑ते । यज॑ते॒ सम् ।
सम॑मु॒ष्मिन् । अ॒मु॒ष्मिन् लो॒के । लो॒क इ॒ष्टापूर्ते॑न ।
इ॒ष्टापूर्ते॑न गच्छ॑ते । इ॒ष्टापूर्ते॑नेती॒ष्ट – पूर्ते॑न । गच्छ॑ते॒ ऽयम् ।
अ॒यम् नः । नो॑ नभ॒सा । नभ॒सा पु॒रः । पु॒र इति॑ । 26 (50/62)

T.S.3.3.8.6 - Kramam

इ॒त्याह॑ । आ॒हा॒ग्निः । अ॒ग्नि॒र् वै । वै नभ॒सा । नभ॒सा पु॒रः ।
पु॒रो ऽग्नि॑म् । अ॒ग्नि॒मे॒व । ए॒व तत् । तदा॑ह । आ॒है॒तत् । ए॒तन् मे॑ ।
मे गो॒पाय॑ । गो॒पाये॑ति । इति॑ सः । स त्वम् । त्वम् नः । नो॑ नभ॒सः ।
नभ॒सस्प॑ते । प॒त इति॑ । इ॒त्याह॑ । आ॒ह वा॒युः । वा॒युर् वै ।
वै नभ॒सः । नभ॒सस्प॑तिः । प॒तिर् वा॒युम् । वा॒युमे॒व । ए॒व तत् ।
तदा॑ह । आ॒है॒तत् । ए॒तन् मे॑ । मे गो॒पाय॑ । गो॒पाये॑ति । इति॑ दे॒व ।
दे॒व स॒स्फा॒न । स॒स्फा॒नेति॑ । स॒स्फा॒नेति॑ सम् – स्फा॒न ।
इ॒त्याह॑ । आ॒हा॒सौ । अ॒सौ वै । वा॒ आ॒दि॒त्यः । आ॒दि॒त्यो दे॒वः ।

दे॒वः स॒ऽस्फानः॑ । स॒ऽस्फान॑ आ॒दि॒त्यम् । स॒ऽस्फान॑
 इति॑ सं – स्फानः॑ । आ॒दि॒त्यमे॒व । ए॒व तत् । तदा॑ह । आ॒है॒तत् ।
 ए॒तन् मे॑ ॥ मे॒ गो॒पाय॑ । गो॒पाये॑ति ( ) । इती॑तीति॑ ॥ 27 (50/52)
 (कु॒सी॒दं – त्वं न॑ – ए॒न – मो॒षे॒द्यदि॑ – पु॒र – आ॒दि॒त्यमे॒व
 तदा॑है॒तन्मे॑ गो॒पाये॑ति) (A8)

T.S.3.3.9.1 - Kramam

ए॒तं यु॒वानम् । यु॒वानम् परि॑ । परि॑ वः । वो द॑दामि । द॑दामि ते॒न ।
 ते॒न क्री॑डन्तीः । क्री॑डन्ती श्र॒त । च॒रत॑ प्रि॒येण॑ । प्रि॒येणे॑ति॑ प्रि॒येण॑ ॥
 मा नः॑ । नः॑ शा॒प्त । शा॒प्त ज॒नुषा॑ । ज॒नुषा॑ सु॒भागाः॑ ।
 सु॒भागा॑ रा॒यः । सु॒भागा॑ इति॑ सु – भा॒गाः । रा॒यस्पो॑षेण॑ ।
 पो॒षेण॑ स॒म् । स॒मिषा॑ । इ॒षा म॑दे॒म । म॑दे॒मेति॑ म॑दे॒म ॥ न॒मो म॑हि॒म्ने ।
 म॒हि॒म्न उ॒त । उ॒त चक्षु॑षे । चक्षु॑षे ते । ते म॑रु॒ताम् । म॑रु॒ताम् पि॒तः ।
 पि॒तस्त॑त् । तद॒हम् । अ॒हम् गृ॑णामि । गृ॑णामीति॑ गृ॑णामि ॥
 अ॒नु म॑न्यस्व । म॑न्यस्व सु॒यजा॑ । सु॒यजा॑ य॒जाम॑ । सु॒यजे॑ति॑
 सु – य॒जा । य॒जाम॑ जु॒ष्टम् । जु॒ष्टम् दे॒वाना॑म् । दे॒वाना॑मि॒दम् ।
 इ॒दम॑स्तु । अ॒स्तु ह॒व्यम् । ह॒व्यमि॑ति॑ ह॒व्यम् ॥ दे॒वाना॑मेषः॑ ।

ए॒ष उप॒नाहः । उप॒नाह आ॒सीत् । उप॒नाह इत्यु॒प – नाहः ।
 आ॒सीद॒पाम् । अ॒पाम् गर्भः॑ । गर्भ॑ ओष॒धीषु । ओष॒धीषु न्य॒क्तः ।
 न्य॒क्त इति॑ नि – अ॒क्तः ॥ सोम॑स्य द्र॒प्सम् । द्र॒प्समवृ॑णीत ।

अवृ॑णीत पू॒षा । पू॒षा बृ॒हन् । 28 (50/53)

T.S.3.3.9.2 - Kramam

बृ॒हन्न॒द्रिः । अ॒द्रिर॒भवत् । अ॒भवत् तत् । तदे॑षाम् । ए॒षामित्ये॑षाम् ॥
 पि॒ता व॒थ्स॒नाम् । व॒थ्स॒नाम् प॒तिः । प॒तिर॒घ्निया॑नाम् । अ॒घ्निया॑नामथो ॥
 अथो॑ पि॒ता । अथो॑ इत्यथो॑ । पि॒ता म॒हता॑म् । म॒हता॑म् गर्ग॒राणा॑म् ।
 गर्ग॒राणा॑मिति॑ गर्ग॒राणा॑म् ॥ व॒थ्सो ज॒रायु॑ । ज॒रायु॑ प्र॒तिधु॑क् । प्र॒तिधु॑क्
 पी॒यूषः॑ । प्र॒तिधु॑गिति॑ प्र॒ति – धु॑क् । पी॒यूष आ॒मिक्षा॑ । आ॒मिक्षा॑ मस्तु॑ ।
 मस्तु॑ घृ॒तम् । घृ॒तम॑स्य । अ॒स्य रे॒तः । रे॒त इति॑ रे॒तः ॥ त्वा॑म् गा॒वः ।
 गा॒वो ऽवृ॑णत । अ॒वृण॑त रा॒ज्याय॑ । रा॒ज्याय॑ त्वा॑म् । त्वा॑ ह॒वन्त॑ ।
 ह॒वन्त॑ म॒रुतः॑ । म॒रुतः॑ स्व॒र्काः । स्व॒र्का इति॑ सु – अ॒र्काः ॥
 वर्ष्म॑न् क्ष॒त्रस्य॑ । क्ष॒त्रस्य॑ क॒कुभि॑ । क॒कुभि॑ शि॒श्रिया॑णः । शि॒श्रिया॑ण
 स्त॒तः । ततो॑ नः । न उ॒ग्रः । उ॒ग्रो वि॑ । वि॒ भज॑ । भ॒जा व॑सू॒नि ।
 व॑सू॒नीति॑ व॑सू॒नि ॥ व्यृ॑द्धे॒न वै । व्यृ॑द्धे॒नेति॑ वि – ऋ॒द्धे॒न । वा ए॒षः ।

तृतीय काण्डे – तृतीय प्रश्नः – (TS 3.3)

ए॒ष प॒शुना॑ । प॒शुना॑ यज॒ते । यज॒ते यस्य॑ । यस्यै॒तानि॑ । ए॒तानि॑ न ।
न क्रि॒यन्ते॑ । क्रि॒यन्त ए॒षः ( ) । ए॒ष ह॑ । ह॒ तु । त्वै॑ । वै समृ॒द्धेन॑ ।
समृ॒द्धेन॑ यज॒ते । समृ॒द्धेनेति॑ सम् – ऋ॒द्धेन॑ । यज॒ते यस्य॑ ।
यस्यै॒तानि॑ । ए॒तानि॑ क्रि॒यन्ते॑ । क्रि॒यन्त इति॑ क्रि॒यन्ते॑ ॥ 29 (58/62)

(पू॒षा – क्रि॒यन्त ए॒षो – ऽष्टौ॑ च) (A9)

T.S.3.3.10.1 - Kramam

सू॒र्यो दे॒वः । दे॒वो दि॒विष॑द्भ्यः । दि॒विष॑द्भ्यो धा॒ता ।
दि॒विष॑द्भ्य इति॑ दि॒विष॑त् – भ्यः । धा॒ता क्ष॒त्राय॑ । क्ष॒त्राय॑ वा॒युः ।
वा॒युः प्र॒जाभ्यः॑ । प्र॒जाभ्य॑ इति॑ प्र – जा॒भ्यः । बृ॒हस्प॑तिस्त्वा ।
त्वा प्र॒जाप॑तये । प्र॒जाप॑तये ज्योति॑ष्मतीम् । प्र॒जाप॑तय इति॑
प्र॒जा – प॑तये । ज्योति॑ष्मतीम् जुहो॑तु । जुहो॑त्विति॑ जुहो॑तु ॥
यस्या॑स्ते । ते ह॑रितः । ह॑रितो गर्भः॑ । गर्भो॑ ऽथो॑ । अथो॑ योनिः॑ ।
अथो॑ इत्यथो॑ । योनि॑र् हिर॒ण्ययी॑ । हिर॒ण्ययी॑ति॑ हिर॒ण्ययी॑ ॥
अङ्गा॑न्यहु॒ता । अहु॑ता यस्यै॑ । यस्यै॑ ताम् । ताम् दे॒वैः । दे॒वैः सम् ।
सम॑जीगमम् । अजी॑गममित्यजीगमम् ॥ आ वर्त॑न । वर्त॑न वर्त॑य ।
वर्त॑य नि । नि निवर्त॑न । निवर्त॑न वर्त॑य । निवर्त॑नेति॑ नि – वर्त॑न ।

व॒र्तये॑न्द्र । इ॒न्द्र न॑र्दबु॒द । न॑र्दबु॒देति॑ न॑र्दबु॒द ॥ भू॒म्या श्र॑त॒स्रः ।
च॒त॒स्रः प्र॑दि॒शः । प्र॑दि॒शस्त॑भिः । प्र॑दि॒श इति॑ प्र – दि॒शः ।
ता॒भिरा॑ । आ॒ व॑र्तय । व॒र्तया॑ पु॒नः । पु॒नरि॑ति पु॒नः ॥ वि॒ ते ॥
ते॒ भि॒न॒द्भि । भि॒न॒द्भि त॑करी॒म् । त॑करींँ वि॒ । वि॒ यो॒नि॒म् । यो॒निंँ वि॒ ।
वि॒ ग॒वी॒न्यौ ॥ ग॒वी॒न्यावि॑ति ग॒वी॒न्यौ । वि॒ मा॒तरं॑ ॥ 30 (50/55)

T.S.3.3.10.2 - Kramam

मा॒तर॑म् च । च पु॒त्रम् । पु॒त्रम् च॑ । च वि॒ । वि॒ गर्भ॑म् । गर्भ॑म् च ।
च ज॒रायु॑ । ज॒रायु॑ च । चे॒ति च॑ ॥ ब॒हि॒स्ते॑ । ते॒ अ॒स्तु । अ॒स्तु बा॒ल् ।
बा॒लि॒ति॑ । इ॒तीती॑ति ॥ उ॒रु॒द्र॒प्सो वि॑श्वरू॒पः । उ॒रु॒द्र॒प्स
इ॒त्यु॒रु – द्र॒प्सः । वि॑श्वरू॒प इ॒न्दुः । वि॑श्वरू॒प इति॑ वि॒श्व – रू॒पः ।
इ॒न्दुः प॑व॒मानः । प॑व॒मानो॑ धी॒रः । धी॒र आ॑न॒ज्ज । आ॑न॒ज्ज गर्भ॑म् ।
गर्भ॑मि॒ति गर्भ॑म् ॥ ए॒क॒प॒दी द्वि॑प॒दी । ए॒क॒प॒दीत्ये॑क – प॒दी ।
द्वि॑प॒दी त्रि॑प॒दी । द्वि॑प॒दीति॑ द्वि – प॒दी । त्रि॑प॒दी च॒तु॒ष्प॒दी । त्रि॑प॒दीति॑
त्रि – प॒दी । च॒तु॒ष्प॒दी प॒ञ्च॒प॒दी । च॒तु॒ष्प॒दीति॑ च॒तुः – प॒दी ।
प॒ञ्च॒प॒दी षट्प॑दी । प॒ञ्च॒प॒दीति॑ प॒ञ्च – प॒दी । षट्प॑दी स॒प्त॒प॒दी ।
षट्प॑दीति॑ षट् – प॒दी । स॒प्त॒प॒द्यष्टा॑प॒दी । स॒प्त॒प॒दीति॑ स॒प्त – प॒दी ।

तृतीय काण्डे – तृतीय प्रश्नः – (TS 3.3)

अ॒ष्टा॒पदी॑ भुव॑ना । अ॒ष्टा॒पदी॒त्य॒ष्टा-प॒दी॑ । भुव॑ना ऽनु॑ । अनु॑ प्रथ॒ताम् ।
प्रथ॒ता॒ स्वाहा॑ ॥ स्वाहे॒ति स्वाहा॑ ॥ म॒ही द्यौः॑ । द्यौः पृ॒थि॒वी ।
पृ॒थि॒वी च॑ । च नः॑ । न इ॒मम् । इ॒मं य॑ज्ञम् । य॒ज्ञम् मि॑मिक्षताम् ।
मि॒मिक्ष॒तामि॑ति मि॒मिक्ष॒ताम् ॥ पि॒पृ॒ताम् नः॑ । नो॒ भरी॑मभिः ।
भरी॑मभिरि॒ति भरी॑म – भिः ॥ 31 (44/54)

(गवि॒न्यौ वि – चतु॑श्च॒त्वारि॑ञ्श॒च्च) (A10)

T.S.3.3.11.1 - Kramam

इ॒दं वा॑म् । वा॒मास्ये॑ । आ॒स्ये ह॒विः । ह॒विः प्रि॒यम् ।
प्रि॒यमि॑न्द्रा॒बृह॒स्पती॑ । इ॒न्द्रा॒बृह॒स्पती॑ इ॒तीन्द्रा॑ – बृ॒हस्प॒ती । उक्थ॑म्
मदः॑ । मदश्च॑ । च श॒स्यते॑ । श॒स्यत॑ इति॑ श॒स्यते॑ ॥ अ॒यं वा॑म् ।
वा॒म् परि॑ । परि॒षिच्य॑ते । सि॒च्यते॑ सोमः॑ । सोम॑ इन्द्रा॒बृह॒स्पती॑ ।
इ॒न्द्रा॒बृह॒स्पती॑ इ॒तीन्द्रा॑ – बृ॒हस्प॒ती ॥ चा॒रुर् म॑दाय । म॑दाय पी॒तये॑ ॥
पी॒तय॑ इति॑ पी॒तये॑ ॥ अ॒स्मो इ॒न्द्रा॒बृह॒स्पती॑ । अ॒स्मो इ॒त्यस्मो॑ ।
इ॒न्द्रा॒बृह॒स्पती॑ रयि॑म् । इ॒न्द्रा॒बृह॒स्पती॑ इ॒तीन्द्रा॑ – बृ॒हस्प॒ती ।
रयि॑म् ध॒त्तम् । ध॒त्तञ् श॑त॒ग्विन॑म् । श॑त॒ग्विन॑मि॒ति श॑त – ग्वि॒नम् ॥
अ॒श्वाव॑न्तञ् स॒हस्रि॑णम् । अ॒श्वाव॑न्तमि॒त्यश्वा॑ – व॒न्तम् ।

तैत्तिरीय संहिता क्रम पाठे (TS 3.3)

स॒ह॒स्रि॒णमि॒ति स॒ह॒स्रि॒णम् ॥ बृ॒ह॒स्प॒तिर् नः । नः परि॑ । परि॑ पातु ।
पातु॑ प॒श्चात् । प॒श्चादु॒त । उ॒तोत्त॑रस्मात् । उ॒त्तर॑स्माद॒धरा॑त् ।
उ॒त्तर॑स्मादि॒त्युत् - त॒रस्मा॑त् । अ॒धरा॑द॒घायोः । अ॒घायो॑रि॒त्यघ॑-योः ॥
इ॒न्द्रः पु॒रस्ता॑त् । पु॒रस्ता॑दु॒त । उ॒त म॑द्ध्यतः । म॒द्ध्यतो॑ नः ।
नः सखा॑ । सखा॑ स॒खिभ्यः॑ । स॒खिभ्यो॑ वरि॒वः । स॒खिभ्य॑ इति॒
स॒खि - भ्यः॑ । वरि॒वः कृ॑णोतु । कृ॑णो॒त्विति॑ कृ॑णोतु ॥ वि ते॑ ।
ते वि॒ष्वक् । वि॒ष्वग् वा॑तजू॒तासः॑ । वा॑तजू॒तासो॑ अ॒ग्ने ।
वा॑तजू॒तास॑ इति॒ वात॑ - जू॒तासः॑ । अ॒ग्ने भा॑मासः ।
भा॑मासः शु॒चे । 32 (50/56)

T.S.3.3.11.2 - Kramam

शु॒चे शु॒चयः॑ । शु॒चय॑ श्र॒न्ति । च॒रन्ती॑ति च॒रन्ति ॥ तु॒वि॒म्र॒क्षासो॑
दि॒व्याः । तु॒वि॒म्र॒क्षास॑ इति॒ तुवि॑ - म्र॒क्षासः॑ । दि॒व्या न॑व॒ग्वाः ।
न॑व॒ग्वा व॒ना । व॒ना व॑नन्ति । व॒नन्ति॑ धृ॒षता॑ । धृ॒षता॑ रु॒जन्तः॑ ।
रु॒जन्त॑ इति॒ रु॒जन्तः॑ ॥ त्वा॒म॒ग्ने । अ॒ग्ने मा॑नु॒षीः । मा॑नु॒षीरी॑डते ।
ई॒डते॑ वि॒शः । वि॒शो हो॑त्रावि॒दम् । हो॑त्रावि॒दं वि॑वि॒चिम् ।
हो॑त्रावि॒दमि॑ति हो॒त्रा - वि॒दम् । वि॑वि॒चि र॒त्नधा॑त॒मम् ॥

तृतीय काण्डे – तृतीय प्रश्नः – (TS 3.3)

विविचिमिति वि – विचिम् । रत्नधातममिति रत्न – धातमम् ॥
गुहा सन्तम् । सन्तं सुभग । सुभग विश्वदर्शतम् । सुभगेति
सु – भग । विश्वदर्शतम् तुविष्मणसम् । विश्वदर्शतमिति
विश्व – दर्शतम् । तुविष्मणसं सुयजम् । सुयजम् घृतश्रियम् ।
सुयजमिति सु – यजम् । घृतश्रियमिति घृत – श्रियम् ॥
धाता ददातु । ददातु नः । नो रयिम् । रयिमीशानः । ईशानो जगतः ।
जगतस्पतिः । पतिरिति पतिः ॥ स नः । नः पूर्णेन । पूर्णेन
वावनत् । वावनदिति वावनत् ॥ धाता प्रजायाः । प्रजाया उत ।
प्रजाया इति प्र – जायाः । उत रायः । राय ईशे । ईशे धाता ।
धातेदम् । इदं विश्वम् । विश्वम् भुवनम् । भुवनम् जजान ।
जजानेति जजान ॥ धाता पुत्रम् । पुत्रं यजमानाय ।
यजमानाय दाता । दाता तस्मै । 33 (50/57)

T.S.3.3.11.3 - Kramam

तस्मा उ । उ हव्यम् । हव्यम् घृतवत् । घृतवद् विधेम । घृतवदिति
घृत-वत् । विधेमिति विधेम ॥ धाता ददातु । ददातु नः । नो रयिम् ।
रयिम् प्राचीम् । प्राचीम् जीवातुम् । जीवातुमक्षिताम् ।

अ॒क्षि॒ता॒मि॒त्यक्षि॒ताम् ॥ व॒यम् दे॒वस्य॑ । दे॒वस्य॑ धी॒महि॑ ।
 धी॒महि॑ सु॒मति॑म् । सु॒मति॑ꣳ स॒त्यरा॑धसः । सु॒मति॑मि॒ति सु॒-म॒तिम् ।
 स॒त्यरा॑धस इति स॒त्य - रा॑धसः ॥ धा॒ता द॑दातु । द॒दातु॑ दा॒शुषे॑ ॥
 दा॒शुषे॑ व॒सूनि॑ । व॒सूनि॑ प्र॒जाका॑माय । प्र॒जाका॑माय मी॒ढुषे॑ ॥
 प्र॒जाका॑मायेति प्र॒जा - का॑माय । मी॒ढुषे॑ दु॒रोणे॑ । दु॒रोण॑ इति
 दुः - ओ॒ने ॥ तस्मै॑ दे॒वाः । दे॒वा अ॒मृताः॑ । अ॒मृताः॑ स॒म् ।
 सं व्य॑यन्ताम् । व्य॒यन्तां॑ वि॒श्वे ॥ वि॒श्वे दे॒वासः॑ । दे॒वासो॑ अ॒दितिः॑ ।
 अ॒दितिः॑ स॒जोषाः॑ । स॒जोषा॑ इति स - जो॒षाः ॥ अ॒नु नः॑ ।
 नो ऽद्य॑ । अ॒द्यानु॑मतिः । अ॒नुम॑तिर् य॒ज्ञम् । अ॒नुम॑तिरि॒त्यनु॑ - म॒तिः ।
 य॒ज्ञम् दे॒वेषु॑ । दे॒वेषु॑ म॒न्यता॑म् । म॒न्यता॑मि॒ति म॒न्यता॑म् ॥ अ॒ग्निश्च॑ ।
 च ह॒व्यवा॑हनः । ह॒व्यवा॑हनो भ॒वता॑म् । ह॒व्यवा॑हन इति
 ह॒व्य - वा॑हनः । भ॒वता॑म् दा॒शुषे॑ ॥ दा॒शुषे॑ म॒यः । म॒य इति॑ म॒यः ॥
 अ॒न्वित् । इ॒दनु॑मते । अ॒नुम॑ते त्वम् । अ॒नुम॑त इ॒त्यनु॑ - म॒ते ।
 त्वम् म॒न्यासै॑ । 34 (50/56)

T.S.3.3.11.4 - Kramam

म॒न्या॒सै॒ श॒म् । श॒म् च॒ । च॒ नः॒ । नः॒ कृ॒धि । कृ॒धी॒ति॒ कृ॒धि ॥
 क्र॒त्वे॒ दक्षाय॑ । दक्षाय॑ नः॒ । नो॒ हि॒नु । हि॒नु प्र॑ । प्र॒णः॒ । न॒ आयू॑ष्णि ।
 आयू॑ष्णि तारिषः॒ । तारिष॑ इति॒ तारिषः॑ ॥ अनु॑ मन्यताम् ।
 म॒न्यता॒मनु॑मन्यमाना । अनु॑मन्यमाना प्रजावन्तम् ।
 अनु॑मन्यमानेत्यनु॑ – मन्यमाना । प्रजावन्त॑ रयिम् । प्रजावन्त॑मिति॒
 प्रजा॑ – वन्तम् । रयि॑मक्षीयमाणम् । अक्षी॑यमाणमित्यक्षीयमाणम् ॥
 तस्यै॑ वयम् । वय॑ ह॒डसि॑ । ह॒डसि॑ मा । मा ऽपि॑ । अपि॑ भूम ।
 भूम॑ सा । सा नः॒ । नो॒ दे॒वी । दे॒वी सु॒हवा॑ ॥ सु॒हवा॑ शर्म॑ । सु॒हवे॑ति॒
 सु॒ – हवा॑ ॥ शर्म॑ यच्छतु॒ । यच्छ॑त्विति॒ यच्छतु॑ ॥ यस्या॑मिदम् ।
 इ॒दम् प्र॒दिशि॑ । प्र॒दिशि॑ यत् । प्र॒दिशी॑ति॒ प्र – दिशि॑ । यद् वि॒रोच॑ते ।
 वि॒रोच॑ते ऽनु॑मतिम् । वि॒रोच॑त इति॒ वि – रोच॑ते । अनु॑मतिम् प्रति॒ ।
 अनु॑मतिमित्यनु॑ – मतिम् । प्रति॑ भूषन्ति । भूष॑न्त्यायवः । आय॑व
 इत्या॑यवः ॥ यस्या॑ उप॒स्थः । उप॒स्थ उ॒रु । उप॒स्थ इत्यु॑प – स्थः ।
 उ॒र्वन्त॑रिक्षम् । अ॒न्तरि॑क्ष॒ सा । सा नः॒ । नो॒ दे॒वी । दे॒वी सु॒हवा॑ ॥

सु॒ह॒वा॒ श॒र्म॑ । सु॒ह॒वे॒ति॑ सु॒ – ह॒वा॑ ॥ श॒र्म॑ य॒च्छ॒तु॑ ।

य॒च्छ॒त्विति॑ य॒च्छ॒तु॑ ॥ 35 (50/58)

T.S.3.3.11.5 - Kramam

रा॒का॒म॒ह॒म् । अ॒ह॒ꣳ सु॒ह॒वा॒म् । सु॒ह॒वा॒ꣳ सु॒ष्टु॒ती॑ । सु॒ह॒वा॒मि॒ति॑
 सु॒ – ह॒वा॒म् । सु॒ष्टु॒ती॑ हु॒वे॑ । सु॒ष्टु॒ती॒ति॑ सु॒ – स्तु॒ती॑ । हु॒वे॑ शृ॒णो॑तु ।
 शृ॒णो॑तु नः । नः सु॒भ॒गा॑ । सु॒भ॒गा॑ बो॒ध॒तु॑ । सु॒भ॒गे॒ति॑ सु॒ – भ॒गा॑ ।
 बो॒ध॒तु॑ त्म॒ना॑ ॥ त्म॒ने॒ति॑ त्म॒ना॑ ॥ सी॒व्य॒त्व॒पः॑ । अ॒पः॑ सू॒च्या॑ ।
 सू॒च्या॑ ऽच्छि॒द्य॒मा॒न॒या॑ । अ॒च्छि॒द्य॒मा॒न॒या॑ द॒दा॒तु॑ । द॒दा॒तु॑ वी॒र॒म् ।
 वी॒र॒ꣳ श॒त॒दा॒य॒म् । श॒त॒दा॒य॒मु॒क्थ्य॒म् । श॒त॒दा॒य॒मि॒ति॑ श॒त॒ – दा॒य॒म् ।
 उ॒क्थ्य॒मि॒त्यु॒क्थ्य॒म् ॥ या॒स्तौ॑ । ते रा॒के॑ । रा॒के॑ सु॒म॒त॒यः॑ ।
 सु॒म॒त॒यः॑ सु॒पे॒श॒सः॑ । सु॒म॒त॒य॑ इति सु॒ – म॒त॒यः॑ । सु॒पे॒श॒सो॑ या॒भिः॑ ।
 सु॒पे॒श॒स॑ इति सु॒ – पे॒श॒सः॑ । या॒भिर् द॒दा॒सि॑ । द॒दा॒सि॑ दा॒शु॒षे॑ ॥
 दा॒शु॒षे॑ व॒सू॒नि॑ । व॒सू॒नी॒ति॑ व॒सू॒नि॑ ॥ ता॒भिर् नः॑ । नो॒ अ॒द्य॑ ।
 अ॒द्य॑ सु॒म॒नाः॑ । सु॒म॒ना॑ उ॒पा॒ग॒हि॑ । सु॒म॒ना॑ इति सु॒ – म॒नाः॑ ।
 उ॒पा॒ग॒हि॑ स॒ह॒स्र॒पो॒ष॒म् । उ॒पा॒ग॒ही॒त्यु॒प॒ – आ॒ग॒हि॑ । स॒ह॒स्र॒पो॒ष॒ꣳ
 सु॒भ॒गे॑ । स॒ह॒स्र॒पो॒ष॒मि॒ति॑ स॒ह॒स्र॒ – पो॒ष॒म् । सु॒भ॒गे॑ र॒रा॒णा॑ ।

सु॒भ॒ग इति॑ सु – भ॒गो । ररा॑णेति॑ ररा॒णा ॥ सि॒नी॒वा॒लि या ।
या सु॒पा॒णिः । सु॒पा॒णि॒रिति॑ सु – पा॒णिः ॥ कु॒हू॒म॒हम् । अ॒ह॒ꣳ
सु॒भ॒गा॒म् । सु॒भ॒गा॒म् वि॒द्व॒ना॒प॒स॒म् । सु॒भ॒गा॒मि॒ति सु – भ॒गा॒म् ।
वि॒द्व॒ना॒प॒स॒म॒स्मिन् । वि॒द्व॒ना॒प॒स॒मि॒ति वि॒द्व॒न – अ॒प॒स॒म् । अ॒स्मिन् ।
य॒ज्ञे । य॒ज्ञे सु॒ह॒वा॒म् । सु॒ह॒वा॒म् जो॒ह॒वी॒मि । सु॒ह॒वा॒मि॒ति सु॒ह॒वा॒म् ।
जो॒ह॒वी॒मी॒ति जो॒ह॒वी॒मि ॥ सा नः॑ । नो॑ द॒दा॒तु । द॒दा॒तु श्र॒व॒ण॒म् ( ) ।
श्र॒व॒ण॒म् पि॒त॒ृ॒णा॒म् । पि॒त॒ृ॒णा॒म् त॒स्याः । त॒स्या॒स्ते । ते दे॒वि ।
दे॒वि ह॒वि॒षा । ह॒वि॒षा वि॒धेम॑ । वि॒धेम॑ेति॑ वि॒धेम॑ ॥ कु॒हूर् दे॒वा॒ना॒म् ।
दे॒वा॒ना॒म॒मृ॒त॒स्य॑ । अ॒मृ॒त॒स्य॑ प॒त्नी । प॒त्नी ह॒व्या । ह॒व्या नः॑ ।
नो॑ अ॒स्य । अ॒स्य ह॒वि॒षः । ह॒वि॒षश्चि॒के॒तु । चि॒के॒त्विति॑ चि॒के॒तु ॥
स॒म् दा॒शु॒षे । दा॒शु॒षे कि॒र॒तु । कि॒र॒तु भू॒रि । भू॒रि वा॒म॒म् ।
वा॒म॒ꣳ रा॒यः । रा॒य॒स्पो॒ष॒म् । पो॒ष॒म् चि॒कि॒तु॒षे । चि॒कि॒तु॒षे द॒धा॒तु ।
द॒धा॒त्विति॑ द॒धा॒तु ॥ 36 (74/87)

(भा॒मा॒सो – दा॒ता – त्व – म॒न्त॒रि॒क्ष॒ꣳ सा नो॑ दे॒वी सु॒ह॒वा शर्म॑
य॒च्छ॒तु – श्र॒व॒णं – च॒तुर्वि॑ꣳश॒तिश्च॑) (A11)

तैत्तिरीय संहिता क्रम पाठे (TS 3.3)

Prasna Korvai with starting Padams of 1 to 11 Anuvaakams :-

(अ॒ग्ने॑ ते॒ज॒स्वि॒न् - वा॒यु - र्व॑स॒व॒स्त् - वै॒त॒द्वा अ॒पां - वा॒यु॒र॒सि॑
प्रा॒णो॑ ना॒म - दे॒वा वै य॒द्य॒ज्ञे॒न॒न - प्र॒जा॒प॒ति॒र् दे॒वा॒सु॒रा - ना॒यु॒र्दा॑
- ए॒तं वा॒न॒ - सूर्यो॑ दे॒व - इ॒दं वा॒ - मे॒का॒द॒श)

Korvai with starting Padams of 1, 11, 21 Series of Panchaatis :-

(अ॒ग्ने॑ ते॒ज॒स्वि॒न् - वा॒यु॒र॒सि॑ - छ॒न्द॒सां वा॒र्य॑ - मा॒तर॒ञ्च -
ष॒ट्त्रि॒ंश॒त्)

First and Last Padam of Third Prasnam of Kandam 3 :-

(अ॒ग्ने॑ ते॒ज॒स्वि॒ - श्वि॒कितु॑षे॒ दधा॒तु)

॥ हरिः ओं ॥

॥ इति तृतीय काण्डे तृतीय प्रश्नः - क्रम पाठः समाप्तः ॥

=====

तृतीय काण्डे – तृतीय प्रश्नः – (TS 3.3)

Details of Panchati , Padam and Krama Vaakyam for Kandam 3 – Prasanam 1 – TS 3.3

	Panchati	Padams	Krama Vaakyam
Anuvakam 1	2	123	129
Anuvakam 2	2	78	97
Anuvakam 3	3	175	182
Anuvakam 4	3	153	167
Anuvakam 5	5	246	278
Anuvakam 6	3	148	174
Anuvakam 7	3	158	172
Anuvakam 8	6	300	350
Anuvakam 9	2	108	115
Anuvakam 10	2	94	109
Anuvakam 11	5	274	314
Total →	36	1857	2087